

šibenski list

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA KOTARA ŠIBENIK

Cijena 20 dinara * Izdaje: Novinsko-izdavačko poduzeće »Štampa« Šibenik * Direktor MARKO JURKOVIĆ * Mjesečna pretplata za FNRJ 100 dinara, za inozemstvo 200 dinara * Tekući račun: Komunalna banka Sibenik 435-11-8 * Telefon štamparije 22-28 i 29-5?

Osnivačka skupština Saveza udruženja boraca NOR-a kotara

Aktivnije djelovati kroz komunu

U diskusiji sudjelovali Nikola Sekulić i dr Ivan Ribar

U ponedjeljak je u Šibeniku održana osnivačka skupština Saveza Udruženja boraca NOR-a šibenskog kotara, kojoj su, osim 95 delegata iz boračkih organizacija ovoga kraja, prisustvovali Nikola Sekulić, član Izvršnog komiteta CK SKH, zatim narodni zastupnik dr Ivan Ribar, Ivo Družić, sekretar Kotarskog komiteta SK i Božo Radić, predsjednik Narodnog odbora kotara Sibenik. Referat o radu boračkih organizacija u protekloj godini podnio je Ante Ivanda. U diskusiji su pored Jere Supe, Luke Tanjge, Luke Kneževića, Vuje Đurice i Niklice Belamarića, sudjelovali drugovi Nikola Sekulić i dr Ivan Ribar. U predsjedništvo je izabrano 33, a u nadzorni odbor pet članova. Za delegate za republičku skupštinu boračkih organizacija izabrano je 16 lica.

Posebna briga posvećena je školovanju djece palih boraca i žrtava fašističkog terora, kao i za doškolovanje bivših boraca, u što je zajednica utrošila preko 88 milijuna dinara. Razne škole danas pohađa 658 djece, dok se radi prekvalifikacije zvanja na izučavanju nalazi 21 invalid. Na skupštini je bilo riječi i o problemima zapošljavanja bivših boraca i invalida, kao i o vojno stručnoj nastavi rezervnih oficira i podoficira. Posebno je istaknut stambeni problem. Mnogi bivši borci i invalidi žive u teškim stambenim uvjetima. Danas nedostaje oko 690 stanova. U izgradnji se nalazi 70 stanova u Šibeniku i izvjestan broj na području kninske općine. Za posljednje dvije godine mnogo je učinjeno na obilježavanju mjesta značajnih iz

perioda NOB-a. Na ovom teritoriju podignuto je 11 spomenika, preko 60 spomen ploča i 12 spomen kosturnica. Općinski odbor Saveza boraca u suradnji s ostalim društvenim i privrednim organizacijama izvodi radove na gradnji »Parka strijeljanih« na Subićevcu. Na sportskom polju zabilježeni su značajni rezultati, posebno u kuglanju, stolnom tenisu i šahu.

U ime Savezu republičkog Udruženja boraca NOR-a skupštinu je pozdravio drug Nikola Sekulić. Istakavši ulogu i značaj boračkih organizacija u društveno-političkom životu kotara drug Sekulić je, pored ostalog, rekao da boračke organizacije trebaju i ubuduće biti glavna revolucionarna snaga i nosilac

svih akcija u izgradnji socijalističkog društva, njihova riječ treba da se čuje u svim organima vlasti i samoupravnim tijevredni, komunalnih i drugih lima, posebno u rješavanju problema, sve u svemu njihovo djelovanje treba da se provodi kroz komune. Doškolovanju bivših boraca i ratnih vojnih invalida, rekao je drug Sekulić, treba posvetiti punu pažnju. Samo tim putem oni će moći odgovoriti zadacima u današnjim uvjetima našeg društvenog razvitka.

U diskusiji je također sudjelovao dr Ivan Ribar, koji je između ostalog naglasio da se boračke organizacije i nadalje moraju zalagati za učvršćivanje bratstva i jedinstva naših naroda.

NAŠ 8. MART

»...Zaposlena žena može da bude rukovodilac, ali odnos između takvog položaja i potčinjenog (za žene) je 1:18. Međutim, za mnogu djevojku najsigurniji je dan onaj kad napušta službu da bi se udala...«

Ne, prevrtili ste se. Ovaj tekst nije štampan u prošlom stoljeću. On je sasvim recentan i objavljen je u jednoj dosta uglednoj republici jedne od najnaprednijih industrijskih zemalja na svijetu.

Kako je to nama daleko! Ostalo je to, doduše, u ne tako davnj prošlosti, ali zato što smo u cjelini, kao nacija i kao revolucija, prerasli takva nakaradna gledišta čini nam se takvo stajnovište ne samo preživjelim nego i smiješnim.

I zato tekst Programa SKJ koji govori o ženama više i ne zvuči programski. »Borba za svestranu afirmaciju i razvitak ličnosti, borba za najšire aktivno učešće radnih ljudi u upravljanju društvenim životom iziskuje daljnje razvijanje idejno-političkog i opće-obrazovnog rada na uklanjanju ostataka neravnopravnosti odnosa među ljudima uopće, posebno između muškarca i žene. Problem ravnopravnosti žene u Jugoslaviji nije više politički problem, niti problem pravnog položaja žene u društvu; on je uglavnom ostao kao problem ekonomske nerazvijenosti, primitivizma, religioznih shvaćanja i drugih konzervativnih predrasuda, privatnosvojinskih odnosa koji još djeluju u porodici.«

— Da, to zaista ne zvuči programski jer je to stvarnost koje smo svi svjedoci. Pravom oslobođenju žene, ne njoj potpunoj društvenoj i pravnoj ravnopravnosti jer to već postoji, kod nas tek smeta još nedovoljno moderna organizacija domaćinstva, koja zaposlenoj ženi ne dopušta da svoje slobodno vrijeme posveti društvenom radu, da svoje kreativne snage i ambicije uloži u društveno djelovanje na korist zajednice. To su, međutim, stvari u procesu, pitanja društvenog i privrednog razvoja, problemi podizanja našeg društvenog standarda. I ti se problemi rješavaju, smišljeno i planski, zduženim naporima zajednice. O njima također ne treba programski govoriti, jer se ostvaruju pred našim očima.

Eto, to su misli koje nam evocira ovogodišnji 8. mart — dan žena. Taj međunarodni dan postao je u nas toliko nacionalan — da to već i naše ulice pokazuju. Koliko li djece, toga dana žele da obraduju svoje majke. Koliko li je samo tih dana promet cvjetarna u gradovima! To su doduše vanjske forme, ali one održavaju stav.

Nevolja je jedino u tome što našu proslavu 8. marta ne možemo proslaviti sa svim ženama svijeta. Još uvijek ima mnogo žena koje ne samo da ne uživaju ravnopravnost, nego im nisu zagarantirana ni najosnovnija ljudska prava.

Lanjske godine, baš u danima oko 8. marta, suosjećali smo s nesretnom Polinom Lumumba koja je uzalud od civilizacije tražila zaštitu i život svog čovjeka. Nemojmo ni ove godine govoriti oćenito. Pažnju svjetske javnosti skrenula je upravo ovih dana jedna poštena francuska književnica — Simone de Beauvoir — na jednu nesretnu alžirsku djevojku — Đamilu Bupašu. Đamilina je jedina krivnja bila u tom što se borila za nezavisnost svog naroda. Mučili su je, silovali — dok je nisu slomili. Ipak je imala snage da svijetu dojavij kako su je mučili. Simone de Beauvoir na temelju Đamilina slučaja optužuje cijelu civiliziranu Evropu za saučestništvo u genocidu, koji je u Alžiru prouzročio već više od milijun žrtava.

Nije ni čudo što je jedna žena dala povod za takvu osudu. Jer žene su po svojoj prirodi one kojima je kao majkama, nosiocima porodice i društvenim radnicima mir zaista na srcu, i koje se za njega najefikasnije mogu boriti.

U tom svjetlu pridružujemo se osmom martu 1962. — danu borbe svih žena za ravnopravnost i mir.

Osnivačke skupštine Konferencija za društvenu aktivnost žena

Poboljšati položaj žene na selu - istaknuto je u Kninu

U prisustvu velikog broja delegata s čitavog područja komune, u Kninu je 2. marta u svečano ukrašenj vijećnici održana osnivačka skupština Konferencije za društvenu aktivnost žena. U početku rada konferenciju je pozdravila delegacija kninskih pionira. Referat o metodama i problemima unapređenja društvenog položaja žena u kninskoj općini podnijela je Beba Sinobad. Nakon diskusije većeg broja delegata, izabrano je predsjedništvo Konferencije od 20 članova. Za predsjednika je izabrana drugarica Veselinka Berić.

Delegati su uputili pozdravne brzojave predsjedniku Titu i Konferenciji za društvenu aktivnost žena Hrvatske.

U referatu je naročito podvučeno, da je jedno od najvažnijih pitanja dalje uključivanje žena u privredu na čemu se dosta učinilo u posljednje dvije godine. Podaci iz 1961. godine daju o tome pravu sliku stanja. Broj zaposlenih muškaraca iznosio je 5.138, a žena 1.231, od čega je samo u toku prošle godine zaposleno 460 novih žena. Premda se tom pitanju obraćala velika pažnja, ipak je ostao još dosta velik broj žena koje traže posao. Prošle godine, brigom Narodnog odbora općine i društveno-poli-

tičkih faktora, otvorena su nova radna mjesta osnivanjem »Kartonaže«, vunovlačare i radionice za izradu madraca. Ove godine doći će se do proširenja tih pogona, kao i osnivanje novih, osobito dviju zanatskih radnji, šibenske »Revije« i radionice »Kamenskog« za izradu odjeće i rublja. Sve to stvara uslove za upošljavanje preko stotinu novih žena. Sva ta nova radna snaga koja vrši sve veći pritisak na Zavod za zapošljavanje, pretežno je sa sela i nekvalificirana.

Osim poslova u industriji i zanatstvu, trgovina i ugostiteljstvo pružaju mogućnosti za zapošljavanje žena. Dok je ranije u 11 trgovačkih poduzeća radilo 106 muškaraca i 57 žena, sada ih radi 110 muških, a 78 ženskih. Od učenika u trgovini koji se još školuju ima 25 muških a samo 9 ženskih.

Pošto se većinom radi o ženama bez kvalifikacije koje čine gro novouposlene radne snage, to se postavlja pitanje što bržeg njihovog stručnog obrazovanja. Osim redovnog školovanja kroz škole učenika u privredi i dobrim dijelom kroz tečajevе Radničkog sveučilišta, stručnom obrazovanju ostalih žena ne pridaje se odgovarajuća pažnja, a najmanje o ženama zaposlenim u građevinarstvu.

U zadnje dvije godine pri Radničkom sveučilištu položilo je ispit za kvalificirane radnice 60 žena. Za daktilografе III klase ove godine završava 67 djevojkica. Dopisnu srednju ekonomsku školu pohađa 35 žena. Na stručnom osposobljavanju žena radnica jedino radi Općinsko sindikalno vijeće preko Radničkog sveučilišta, ali u odnosu na potrebe ovaj rad bi trebalo najšire razviti i ujedno mu pružiti svestranu pomoć svih zainteresiranih faktora, a posebno Komisije za društvenu aktivnost žena, jer se ovo pitanje ne smije gledati izolirano kroz prizmu zapošljavanja pojedinaca i pomoći porodici iz koje potječe, već daleko šire kao proces jačanja proizvodnih snaga općine u skladu čitavog razvitka komune.

Nezavidan je položaj žena na selu koje privreda grada tako privlači. Međutim, u selima je mali broj žena upućen u socijalistički sektor poljoprivrede, a drugih mogućnosti za zaposlenje

nema. Ipak bi naše zadruge mogle nešto učiniti, osnivanjem na primjer tkalačkih, pletarskih, povrtnarskih i drugih pogona. I pored toga, ukazuje se potreba daleko odlučnijem prilazenu i brizi za stručno i ekonomsko osposobljavanje seoskih žena. Većina važnu ulogu u domaćinstvom i gospodarskom prosvjećivanju preuzet će nedavno osnovani Centar za domaćinsko prosvjećivanje, što je iziskivala potreba nakon prestanka rada Domaćinske škole, koja je kroz period svog postojanja, osposobila oko 600 djevojaka u raznim korisnim zvanjima, pa su kao takve pozitivno djelovale na način života i rada u svojim selima i vršile na

(Nastavak na 2. strani)

Mali broj žena u društvenom upravljanju drniške komne

Prošle srijede održana je u Drništu osnivačka skupština Konferencije za društvenu aktivnost žena drniške komune. Skupštini su pored izabranih delegata prisustvovali i Mladenka Grubišić te Nikica Labura, članovi komisije za društvenu aktivnost žena Kotarskog odbora SSRN Šibenik i tajnik Općinskog odbora SSRN Ivica Pamuković.

Referat o ulozi i zadacima Konferencije podnijela je Jovanika Šain. U uvodu je iznesen kraći historijat društveno-političkih organizacija namijenjenih prvenstveno ženama. Učešće žena u društvenom i političkom životu drniške komune je minimalno — naglašeno je u referatu. Samo 1 žena je odbornik Općinskog vijeća, a 1 se nalazi u Vijeću proizvođača Narodnog odbora općine. U svim radničkim savjetima ima tek 3 posto žena. Položaj žene na selu u odnosu na muškarca je još uvijek neravnopravan. Traži se odgovor na pitanje: kako pomoći tim ženama? Od ukupnog broja ženske djece u drniškoj općini u osnovnoj se školi školuje 45%. No da postoji žed za znanjem i kod

PRIPADNICI ARMİJE GRADE »PARK STRIJELJANIH«

U nedjelju je grupa od 50 pripadnika JNA sudjelovala u pripremim radovima na gradnji »Parka strijeljanih«. Oni su u roku od tri i po sata postigli odlične rezultate na uređenju puta koji od stadiona vodi prema Meterizama. I ovog puta došla je do izražaja velika poštovanost i zalaganje pripadnika naše Armije u izgradnji reprezentativnog objekta.

djevojaka najbolje ilustrira podatak da u Ekonomskoj školi i gimnazijskom odjeljenju u Drništu učenice su u većini prema svojim drugovima sa 60 posto. Od ukupnog broja uposlenih radnica samo 16,5 posto su žene. Preko 400 žena traži zaposlenje kod Zavoda za zapošljavanje radnika.

Drugi dio referata odnosio se na forme i metode rada Saveza ženskih društava, njegove mogućnosti i minimalna ostvarenja u drniškoj općini. Postoji samo jedno društvo, društvo »Napredna žena« u Drništu. Rad društva je bio slab, povremen, bez aktivnijeg rukovodstva. Pokušaj s formiranjem općinskog centra za domaćinstvo nije uspio zbog nerazumijevanja i nedovoljne u-pornosti inicijatora.

Završni dio referata govori o Konferenciji za društvenu aktivnost žena kao društvenoj tribini na kojoj treba da se rješavaju mnogi najaktuelniji problemi drniške komune.

STANA CRNČEVIĆ se u diskusiji pozabavila nekim novim pojavama prodiranja konzervativnih shvaćanja na selo uvjetovanim tihom dinamikom mirnodopskog razvitka. Ona ističe sporo uključivanje žena u organe društvenog upravljanja. Da su neupućene žene ponekad uskraćene u svojim pravima ilustrira sluca-

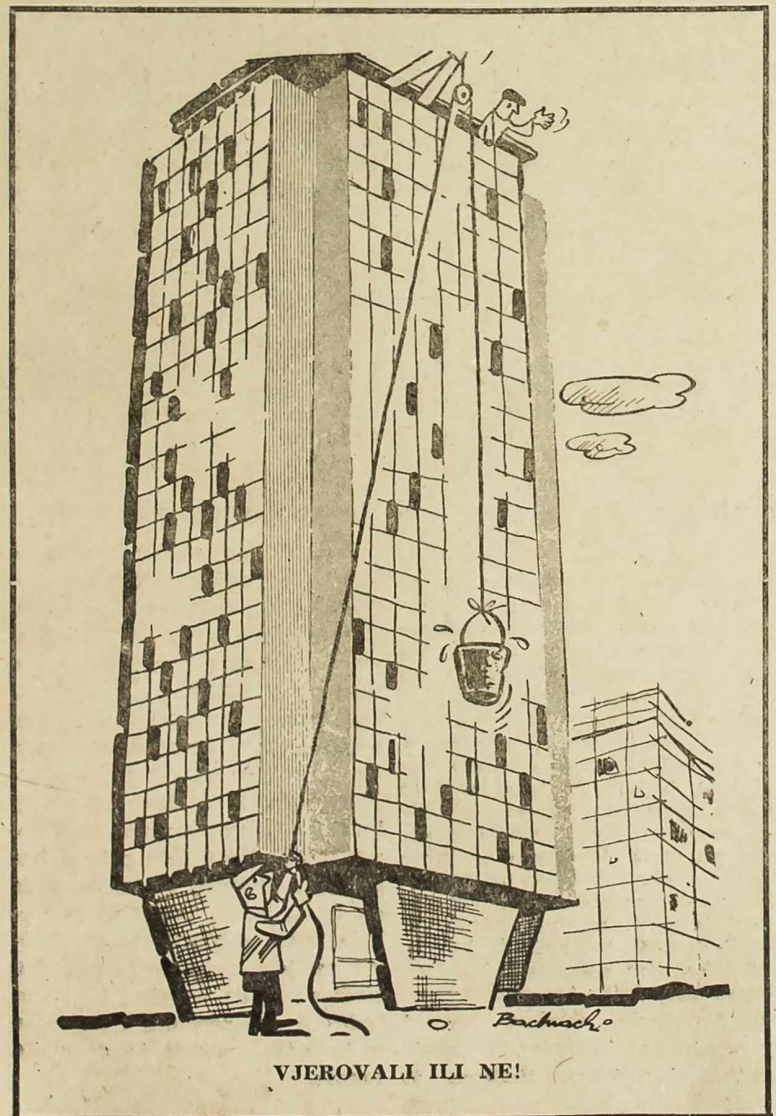
jem iz jednog drniškog građevnog poduzeća: veći broj žena upućeno je na neograničeni neplaćeni dopust, a kada su informirane u općinskoj inspekciji rada da to poduzeće nije smjelo da učini, uprava poduzeća im je dala otkaz.

IVICA PAMUKOVIĆ je negativne odnose prema ženi prikazao kroz nekoliko drastičnih primjera. On smatra da se ravnopravan položaj žene u drniškoj komuni može postići samo stalnim, upornim i zajedničkim akcijama svih društveno-političkih faktora. Konferencija će trebati da se u prvom redu pozabavi širom akcijom prosvjećivanja žena na selu. Materijalna baza na selu je znatno ojačala, ali je kulturni nivo sela još nizak. Govori zatim o procesu ekonomske preorijentacije sela, odlaženjem, uglavnom, muškaraca u grad, a starije djevojke ostaju na selu. Sugerira da se predsjedništvo Konferencije za društvenu aktivnost žena u drniškoj općini nametne kao starateljski organ.

VLADIMIR MOJAŠ pozvao je žene da se u većem broju uključuje u rad društva »Naša djeca«.

MLADENKA GRUBIŠIĆ pozdravila je skupštinu u ime Kotarske sekcije za društvenu aktivnost žena SSRN, a zatim je govorila o novim oblicima rada sa ženama u okviru novog komunalnog sistema.

Na kraju je donesen pravilnik Konferencije i poslovnik o radu skupštine te izabrano predsjedništvo od 15 i nadzorni odbor od 5 članova. (c)

VJEROVALI ILI NE!

Nakon VI kongresa Narodne omladine Hrvatske Jedno pitanje - tri odgovora

Omladina našeg kotara postigla je kroz protekli period bez sumnje krupne rezultate. Koliko je samo u posljednjih nekoliko godina riješila komunalnih problema. Nije bilo akcije u kojoj nije učestvovala omladina. Ipak, ostalo je još mnogo neriješenih problema. Još mnogo toga treba izgraditi, popraviti... Sesti kongres NOH-e zacrtao je bogatu i raznovrsnu aktivnost mladih, i ukazao na štošta toga što mladi trebaju riješiti u narednom periodu. Upravo iz tih razloga obratili smo se trojici delegata, koji su, pored ostalih, predstavljali naš kotar na VI kongresu NOH-e, da nam iznesu svoje mišljenje o najvažnijim zadacima koji stoje pred omladinom našeg kotara u budućem radu.

Kao učesnik Kongresa, možete li nam iznijeti koji su, po vašem mišljenju, najakutniji zadaci omladine našeg kotara u budućem radu?
BOGOLJUB MILIĆ:

— Na Kongresu je bilo mnogo govora o zadacima koji nas čekaju u budućem radu. Smatram da je osnovno u radu omladine našeg kotara: aktivan stav i odnos kod rješavanja različitih pitanja, koja su vezana uz napredak i prosperitet naših komununa. Rukovodstva omladinskih organizacija, bilo kotarskog, općinskih, tvorničkih, školskih ili seoskih trebaju usmjeravati rad i aktivnost mladih na rješavanje najakutnijih problema našeg privrednog i društvenog života. Kod specijaliziranih organizacija treba da se u još većoj mjeri osjeti aktivnost na određenom području djelatnosti. Reformi školstva, još većem i sistematskom obrazovanju, radnim akcijama, poboljšanju produktivnosti i ostalim što je vezano uz rad omladine, treba da se također posvetiti znatno veću pažnju. Zna-

Trebat će se ubuduće da više osjeti inicijativa mladih u organizacijama samoupravljanja, kao i u rješavanju nekih pitanja koja su vezana uz rad i unapređenje našeg školstva. Nadalje, neophodno je potrebno da se osjeti veća suradnja i koordinacija u radu omladinskih organizacija s organizacijama Saveza komunista i SSRN. Vjerujem da će omladina tek tada dokazati svoju pravu vrijednost i zauzeti mjesto u rješavanju različitih problema koje njom realno pripada.

SVETIMIR MANDIĆ:

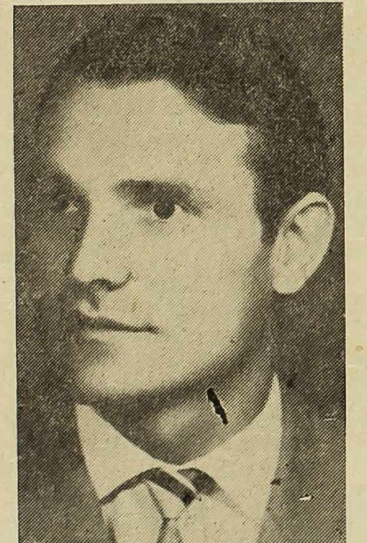
— Još mnogo prije nego što sam izabran za delegata razmišljao sam o problemima omladine na našem kotaru. Tek sada nakon Kongresa čini mi se da bih mogao mnoge probleme jednostavnije i efikasnije riješiti. Smatram da je jedan od osnovnih zadataka omladine našeg kotara uzimanje što većeg učešća u svim manifestacijama javnog,

čiji, da će komitet ubuduće najviše pažnju trebati posvetiti ključnim Kongresa, koji su jasno ukazali na pojedine aktivnosti, koje su neobično aktuelne i za naš kotar.

LJUBICA ARDALIĆ:

— Pred omladinom našeg kotara zaista se nalaze veliki zadaci. Ja ću pokušati da u svom odgovoru iznesem samo neke od njih, za koje smatram da su najvažniji u budućem radu omladinskih organizacija. Omladina, bila seoska, radnička ili srednjoškolska mora se ne samo uključiti u rješavanje različitih akutnih pitanja, nego biti i pokretač svih akcija, posebno ideološko-političkog uzdizanja.

kako društveno-političkog, tako i kulturno-zabavnog života. Prisustvo omladine treba se osjetiti na svakom koraku i konstruktivnost njihovih prijedloga i sugestija treba da naide na daleko veće razumijevanje. Vjerujem da ćemo ove probleme u najskorije vrijeme uspješno riješiti, ali napominjem, samo onda ako bude-

mo ozbiljno shvatili značaj i odgovornost povjerenja koje je nam mladima ukazalo naše društvo i rukovodstvo.

Omladina šibenskog kotara postigla je dosad bezbroj velikih uspjeha, ali vjerujem da su njene mogućnosti daleko veće.

Mirko RADAK

Nov način uplate doprinosa budžetima

Doprinosom u budžetima po mjestu prebivališta mijenja se budžetska situacija u komunama šibenskog kotara. Financijski stručnjaci našli su se pred neizmjernim, opsežnim poslom. Doprinos budžetima iz osobnih dohodaka ubuduće će se isplaćivati po mjestu prebivališta radnika i službenika, a ne po mjestu rada. Izgleda da je to nevažna izmjena propisa, ali je to zapravo važan i kompliciran korektiv u sistemu raspodjele dohotka, konkretnije, u formiranju budžetskih sredstava u komunama. Da podsjetimo: dosad se doprinos budžetima uplaćivao u općinsku kasu na području koje se malazilo sjedište privredne organizacije. Tako su bile bogatije one općine koje su imale na svom području registrirane privredne organizacije iako su u njima radili radnici iz susjednih, a čak i udaljenijih komununa. Da bi se komune koje »izvoze« radnu snagu stavile u ravnopravan položaj sada će se doprinosi budžetima iz osobnih dohodaka, uplaćivati u onoj općini gdje radnik živi i stanuje. To je financijsko-tehnički »dosadan« i kompliciran posao, ali to ne umanjuje njegovu društvenu opravdanost.

Kakva će situacija biti u šibenskom kotaru nakon te mjere? Doduše, konačna slika još nije dobivena, ali ipak su očita preljevanja sredstava po općinama u 1962. godini. Tako, na primjer, općine unutar kotara daju više od 56 milijuna dinara doprinosa i to uglavnom općine Šibenik, Knin i donjele Drniš, a te iznose prima ostalih 7 malih nerazvijenih komununa.

Kotar Šibenik kao cjelina uplatiti će ove godine raznim komunama u zemlji 71 milijun dinara, a njemu će drugi uplatiti iznos od 143 milijuna dinara. Dakle, na području kotara Šibenik dobiva se više doprinosa iz osobnih dohodaka po mjestu prebivališta za oko 72 milijuna dinara. Interesantno je, međutim, kako će ipak pojedine komune u ovom kotaru, odnosno koje općine imaju korist od takvog preljevanja dohotka, tj. povećanja budžetskih sredstava.

Drniš dobiva 64 milijuna dinara, a drugim komunama uplaćuje 30 milijuna dinara. Kistanje

dobivaju 17,5 milijuna dinara, a ne daju ništa drugim komunama, jer nema radnika iz susjednih komununa zaposlenih na njenom području. Komuna Knin nije sačuvala svoj dosadašnji nivo. To joj sada, međutim, donosi dug od 25 milijuna dinara. Ona će isplatiti oklajskoj i kistanjskoj općini 55 milijuna dinara, a njoj će druge komune uplatiti 30 milijuna dinara. Općina Oklaj dobiva 27 milijuna i 700 tisuća dinara, drugim komunama će dati svega 400 tisuća dinara, dok će primorska općina iz svog budžeta isplatiti svega 300 tisuća dinara, a u njoj će dobiti 15 milijuna dinara. 37 milijuna 600 tisuća dinara uplatiti će druge komune u budžet općine Skradin, a ona će drugima isplatiti svega 600 tisuća dinara. Preko 35 milijuna dinara sakupit će od općina s područja šibenskog kotara, a ostalo iz komununa vanjskih kotareva. Općina Stanjkovci neće isplatiti ni dinara drugim komunama, dok će one u njen budžet uplatiti 3 milijuna 800 tisuća dinara.

Ovom »operacijom« prebivališta budžet šibenske komunune najviše je pogođen. Doduše, njoj su druge općine dužne 55 milijuna dinara, ali zato ona drugima duguje 144 milijuna dinara. Razlog je tome što šibenska industrija zapošljava ljude

(Nastavak na 6. strani)

Konferencija žena u Kninu

(Nastavak sa 1. strane)

taj način određeni kvalitetni preobražaj.

Učešće žena u organima upravljanja brojčano nije osobito izraženo, kao da su se žene u većini slučajeva birale po predstavničkoj liniji, a što se ne bi smjelo dogoditi u buduću, osobito prilikom predstojećih izbora za nove radničke savjete. U upravnim odborima samo 19 žena u 26 privrednih organizacija. U radničkim savjetima kod 18 privrednih organizacija, koje imaju preko 30 radnika, nalazi se svega 43 žene. Slična je situacija i kod učešća žena u organima društvenog upravljanja ustanovama. Tako u postojecih 39 školskih odbora među 468 izabranih članova ima tek samo 20 žena.

Dosadašnja aktivnost žena kroz društvo »Napredna žena« koje je brojilo 500 članova bila je raznovrsna i uspješna. Članovi društva djelovali su vrlo aktivno u svim društvenim organizacijama, a osobito u društvu »Naša djeca«. Žene su pokretale mnoge inicijative, tako za unapređenje rada dva dječja zabavišta, za uređenje dječjih igrališta, organiziranje dječjih izleta, masovnih dječjih priredaba, dana dječje radosti, dječjeg korza, ljetovanje djece na moru, organiziranje tečajeva i pokretanja akcija za prosvjećivanje seoskih žena i djevojaka, na pružanju pomoći pri formiranju školskih kuhinja i nizu drugih aktivnosti društveno-političkog značaja.

Međutim, u gradu ima problema koji još nisu riješeni bilo iz nedovoljne upornosti ili zbog slabe organizacije, a neka i zbog objektivnih razloga. Dječja zabavišta u Kninu malog su kapaciteta, postojeća dva dječja igrališta su nedovoljna, a prostora za dnevni boravak djece nema. Tako je danas stanje u Kninu kao u vrijeme kad je grad imao za polovicu manje stanovnika, domaćinstva i djece. Današnji udvostručeni Knin u kome su potrebe građana porasle, također nema ni jednog servisa za pružanje pomoći domaćinstvima i zaposlenoj ženi. Uz to novopridošli radnicima koje su došle sa sela i zaposlile se u privredi, treba sa mnogo zajedničke brige rješavati pitanje smještaja i društvene prehrane. (m)

Društveni standard u komuni

Savezni društveni plan za ovu godinu predviđa za 12,4 odsto veća ulaganja u društveni standard nego prošle godine, ili za 37,8 odsto više nego u 1960. godini. Već sama ta stavka u planu jasno pokazuje da i ove godine predstoji zadatak koji treba da se odrazi i u planovima komununa, poduzeća itd. a koji se sa stoji u istrajnim nastojanjima da se društveni standard neprekidno povećava.

Naravno, taj zadatak nije nimalo lak, utoliko prije što je njegovo ispunjavanje zavisno od ispunjavanja planova proizvodnje u industriji i poljoprivredi, što u ovoj godini nasljeđujemo niz negativnih pojava i teškoća iz prošle godine itd. Međutim, njega više nije moguće zaobilaziti, ni zapostavljati. Problemi društvenog standarda, upravo zato što su ranijih godina iz objektivnih razloga bili potiskivani u drugi plan, danas susižu svom silinom i nezadrživo stupaju u isti red s problemima privrednog razvoja. Prošlogodišnje i sadašnje iskustvo sa školstvom to najbolje potvrđuje. Mnogi problemi koji su se godinama nagomilavali, a njihovo rješavanje odlagano, u jednom trenutku su izbili u pravoj boji i društvo je bilo prisiljeno da se vrlo ozbiljno latiti njihovog rješavanja. Slično je ranijih godina bilo sa problemom stanova.

Očito je da se svi ovi problemi prije svega javljaju u komununi i da tu i traže svoje praktično razrješavanje. I to ne samo stanovni i školstvo, već isto tako i zdravstvena služba, komunalna privreda, usluge, dječja zaštita itd. Poznato je da oni zadaju i najviše glavobolje narodnim odborima, a često izazivaju i političke probleme u pojedinim komununama.

Pa i pored tako ozbiljnih zahtjeva da se ti problemi rješavaju u većem broju komununa davan je neuporedivo veći značaj ulaganjima u privredu, tako da su gotovo sva sredstva društvenih fondova orijentirana na privredne investicije, dok su se sredstva za društveni standard nalazila jedino u fondovima za stambenu izgradnju, za puteve i u budžetima. Ukoliko su ponegdje korišćena sredstva zajedničke potrošnje privrednih organizacija, ona su gotovo stoprocentno odlazila na stambenu izgradnju. Sve drugo učestvovalo je u tim sredstvima u sasvim beznačajnim procentima. Na primjer, sredstva za dječje ustanove preko kojih treba da se osigura dnevni boravak djece zaposlenih roditelja, bila su tako mala da se taj problem njima samo sim-

bolično može rješavati, ali ne i stvarno.

Prirudno je da će i ove godine najveću stavku u oblasti društvenog standarda predstavljati stanovi. Zadatak će biti da se ovo složeno pitanje što efikasnije rješava počev od što šireg angažiranja sredstava samih građana, pa do jeftinije gradnje i racionalnije upotrebe sredstava. Svaka komununa prišla je već tom pitanju i počela da traži rješenja koja joj najbolje odgovaraju.

Međutim, pored stanova, u ovoj godini treba da se posveti znatno veća pažnja čitavom nizu drugih pitanja. Između ostalog predviđa se veće ulaganje u razvoj servisa i modernizaciju svih vrsta usluga, pogotovu u gradovima i većim industrijskim naseljima. A uporedo s većim ulaganjem narodnih odbora i zantaskih privrednih organizacija treba da se nastoji da industrijska poduzeća osnivaju servise za opravku i održavanje robe koju sama proizvode.

Mnogobrojni problemi društvenog standarda stavljaju ozbiljne zadatke ne samo pred komune, već i pred privredne organizacije, ustanove, kotare itd. Kolektivi će morati da izdvajaju više sredstava za fondove zajedničke potrošnje i da se brinu o tome kako se ti fondovi troše. Komune će morati da poklone još veću pažnju udruživanju tih sredstava za rješavanje zajedničkih problema. Ponegdje će i kotari trebati da se odreknu nekih »viših ciljeva« i da jedan dio sredstava prepuste komunama za rješavanje onih komunalnih i drugih pitanja koji su najakutniji.

U svakom slučaju, uz pojačanu brigu za povećanje proizvodnje, što u ovoj godini predstavlja prvi i najpreči zadatak od koga sve drugo zavisi, ne bi trebalo ni u jednoj komununi, ni poduzeću da se zaborave ili omalovaže i životni problemi radnih ljudi, jer njihovo rješavanje u krajnjoj liniji također predstavlja faktor proizvodnje i produktivnosti rada.

D. MILIVOJEVIĆ

Dopisi čitalaca

Zašto gužva i nered

Da naš grad sve više oskudjeva o kulturno-zabavnom životu, nije potrebno naročito isticati. Osim kina i kazališta građani zaista nemaju gdje se zabave i »ubiju« dosadu u slobodno vrijeme. Dom JNA jedino povremeno organizira zabavne večeri, koje ni izdaleka ne mogu zadovoljiti potrebe građana. Međutim, česta je pojava da prilikom gostovanja istaknutih izvođača kulturno-zabavnog programa iz unutrašnjosti, dolazi do nereda i gužvi pred kazališnom zgradom, u kojoj se najviše organiziraju takvi programi.

Ilustracije radi, navest ćemo nedavno održani susret gradova Šibenik—Zadar, koji nam je nekako najbliži i kojeg se u isto vrijeme najbolje ali i nerado sjećamo. Te večeri došlo je od takvog nereda i gužve, počevši od gradske knjižare pa do sredi-

ne Poljane, kakva se, moglo bi se reći, ne pamti u našem gradu. Masa svijeta opkolila je kazališnu zgradu i automobil Radio—televizije Zagreb i glasno skandirala: »Hoćemo zvučnike«. O čemu se zapravo radi. Prilikom tog susreta organizatori nisu uključili zvučnike na Poljanu, a to je bez sumnje trebalo učiniti. Jer istini za volju, to su susreti koji se ne održavaju svake sedmice ili mjeseca nego jednom u nekoliko godina. Svijet je željan da nešto vidi, čuje, da se raspoloži. A svi to ne mogu, jer kazališna kuća može primiti svega 450 ili maksimum 500 gledalaca. To svakako ne služi na čast organizatorima ovog susreta.

O ovakvim i sličnim stvarima bez sumnje ubuduće treba povesti mnogo više računa, kako ne bi dolazilo do nepotrebnih nereda. (m)

GDJE DA SE KUPI

»LUPEŽ«?

Električni »lupež« svi znamo što je. Nije nikakav pravi lupež i ništa nam ne krađe. Zato bi ga i htjeli imati u svojim domovima. Da nam koristi. Da možemo na jedan priključak struje slušati radio, upaliti električnu peć i da nam gore sijalice. Međutim, takve električne potrepštine nema u našem gradu nigdje. Ni jedna radnja vam to neće ponuditi. A budući da je stvar i te ikako potrebna, čovjeku oskudica te potrepštine stvara teškoće. Pa nas čudi i pitamo ze zašto je to tako: kako to da se u nekoliko modavaonica električnog materijala u našem gradu nigdje ne može kupiti taj traženi »lupež«. Mislimo, bar nam se tako čini, da je tome kriva trgovinska mreža. Pa, dakle, drugovi trgovci potrudite se i opskrbite svoje radnje »lupežima«. Vrijeme je već!

O. R.

M. A.

Uz 8. mart

Žena kao faktor u robnom prometu

Žene su se relativno brzo uključile u jednu široku djelatnost koja ima neposredno utjecaj na životni standard naših radnih ljudi. To su trgovina i ugostiteljstvo.

Danas je na području našeg kotara zaposleno u trgovini i ugostiteljstvu oko 1530 radnika. Od toga je oko 688 žena ili 45 posto od sveukupnog broja zaposlenih.

Ova privredna oblast, odnosno zvanje u tim dvjema granama općenito odgovaraju ženi i njejoj fizičkoj kondiciji, a ta činjenica ima potvrdu i u podacima o školovanju novih kadrova. Tako se danas u ovim granama obučava 235 učenika od kojih 143 žene.

Ta su zvanja bliska ženi i mogli bismo reći da nema gotovo niti jednog zvanja u tim granama privrede gdje žena ne bi mogla raditi. Međutim, uz razne subjektivne postoje i objektivni momenti koji sprečavaju jače uključivanje žene kako u trgovinu tako i u ugostiteljstvo. U trgovini se radi u prvom redu o dvokratnom radnom vremenu kao i o nizu neriješenih ili nedovoljno riješenih pitanja.

U prilog tome govori činjenica da žene koje su završile školu učenika u trgovini, dakle izučile zvanje prodavača, napuštaju radno mjesto, time da se opet uključuje na rad nakon nekoliko godina.

Kod takove situacije, u prvom redu privredne organizacije robnog prometa trebale bi voditi perspektivniju kadrovsku politiku i više računati o svim faktorima koji stoje kao prepreka pred radnom ženom u normalnom uključivanju kako u radni proces ove privredne oblasti tako

i njenom redovnom doškolovanju i obrazovanju, jer modernizacija robnog prometa traži posebno obrazovanje kadrova i drugačiji odnos prema radu.

Drugo pitanje koje se nadovezuje i uklapa u prvo jeste pitanje aktivnog učešća žena u društvenom upravljanju ovom privrednom oblasti.

Iako je naprijed konstatirano da žena učestvuje u društvenoj proizvodnji robnog prometa na području našeg kotara sa 45 posto u organima upravljanja one učestvuju svega sa 8 posto.

Ova situacija nam govori da još uvijek u sadašnjim uvjetima ima nakaradnih shvaćanja o mogućnostima žene da učestvuje u upravljanju poslovima. Cesto se umjesto otklanjanja smetnji, stalno radi na oslobađanju žene od društvenih obaveza pod parolom, da je žena do te mjere opterećena pored redovnog rada i porodicom, da je treba štediti od svih »napora«.

Treba priznati i to da dobrim dijelom i same žene prihvaćaju ovaj stav zaboravljajući da je to linija manjeg otpora i da taj put vodi odgadanju napora koji se moraju učiniti da se otklope primarni uzroci, koji ženi smetaju da brže i lakše i brojnije stupi u cjelokupni život zajednice.

Međutim, sve većim prenošenjem upravljačkih prava na ekonomske jedinice takovim shvaćanjima i gledanjima pomalo otpada mjesto u našem društvu, a proces obrazovanja i osposobljavanja žene postaje osnovni zahtjev na kojem se temelji potreba našeg daljnjeg tehničkog i općeg društvenog razvoja.

Godišnja skupština kninskih strijelaca Godina uspjeha

Članovi streljačkih družina iz Knina i predstavnici iz Polače prisustvovali su godišnjoj skupštini strijelaca kninske općine koja je ovih dana održana u klupskim prostorijama Doma JNA. Iz podataka koji su u izvještaju iznijeti vidi se lijep razvoj i briga za omasovljenje streljaštva.

Streljačka organizacija sada broji 470 članova, učlanjenih u sedam streljačkih družina, od kojih postoji jedna u podnarnskom selu Polači. U toku su pripreme za osnivanje streljačke družine i u Štrmcu. Međutim, postoje mogućnosti da se streljaštvo proširi i na ostala sela kninske općine. Najbolje rezultate u prošloj godini postigli su članovi družine »Boško Žunić«. Imali su najviše susreta s ekipama gradova Dalmacije, Like i Bosne, a osim toga postigli su najljepšu pobjedu u jakoj konkurenciji jadranskih strijelaca, osvojivši »Trofej Jadrana«.

Kninski strijelci u toku prošle godine, 1. maja, takmičili su se u Gospiću, za prelazni pehar. U konkurenciji sedam ekipa, iz Gospića, Rijeke, Karlova, Zadra, Ogulina, Drvara i Knina, zauzeli su četvrto mjesto.

U čast otvorenja streljišta za malokalibarsku pušku u Šibeniku, u prijateljskom susretu sa dvjema ekipama iz Šibenika, Zadra, Drnja, Splita i dvjema ekipama iz Knina, Kninjani su zauzeli treće mjesto.

Na tom takmičenju nastupila je prvi put ženska ekipa koja se plasirala kao najbolja i stekla pravo učešća na republičkom prvenstvu na kome je zauzela šesto mjesto.

Iz boračke organizacije šibenske općine Zaštita prava članstva u centru pažnje

Obilježavanje historijskih mjesta, briga za zapošljavanje, dodjelu penzija i invalidnina, izgradnja stanova i organizaciono učvršćivanje boračkih organizacija, bila su pitanja o kojima se najviše raspravljalo na godišnjoj konferenciji boračke organizacije šibenske općine. Konferenciji su pored 90 delegata prisustvovali predstavnici društvenih i političkih organizacija u gradu.

Unatoč povećanju broja članova od 6900 preko 8.560, boračke organizacije ipak nisu u cijelosti uspjele da uključe u organizaciju jedan dio bivših boraca. Tomu će ubuduće svakako trebati posvetiti znatno veću pažnju.

Inače, boračke organizacije najviše su radile na zaštiti prava svojih članova. U toku prošle godine 28 lica dobilo je stalnu državnu pomoć, dok su 32 osobe dobile mirovinsko osiguranje. Također je preko tridesetak lica, porodica poginulih boraca i žrtava fašističkog terora dobilo stalnu invalidninu. Ipak, još postoji izvjestan broj lica koja nemaju stalne pomoći i invalidnine.

Osim toga boračke organizacije mnogo su radile kod zapošljavanja bivših boraca i osoba s umanjenom radnom sposobnošću. Velik broj lica dobio je u prošloj godini odgovarajuće zapošljenje, uglavnom kao pomoćni službenici. Međutim, ipak se još uvijek jedan dio osoba s umanjenom radnom sposobnošću nije uspio zaposliti. Zbog toga je Općinski odbor udruženja boračke organizacije, sa Zavodom za zapošljavanje radne snage, odlučio da kod otvaranja novih radnih mjesta u manjim pogonima uglavnom zaposle bivše borce.

Boračka organizacija je ipak najviše učinila na rješavanju stambenih pitanja svojih članova. Predviđeno je da se do 1985. godine izradi 236 stanova za potrebe boraca. Računa se da će u te objekte biti investirano oko 765 milijuna dinara. Organizacija je također veliku brigu posvetila školovanju djece palih boraca i žrtava fašističkog terora. Tako je u prošloj godini 70 djece palih boraca završilo školovanje, i za njih je utrošeno preko tri milijuna dinara. Danas se u raznim školama nalazi još 300 djece palih boraca i žrtava fašističkog terora. U toku prošle godine boračke organizacije izgradile su nekoliko spomenika, spomen-ploča i spomen-česmi, kako u gradu, tako i u selima općine. Ipak najveći pothvat koji je poduzela boračka organizacija je izgradnja »Parka strijelanih« i spomenika Radi Končaru i 25-torci strijelanih dru-

25. maja, u čast Dana mladosti u Drvaru, za prelazni pehar druga Tita, ekipa iz Knina, gađajući vojničkom puškom zauzela je slabo mjesto uslijed dotrajalosti pušaka. Zatražene su druge puške u zamjenu, ali Kotarski streljački odbor nije pomogao, iako jedino kninska organizacija, na području kotara, posjeduje propisno streljište za gađanje vojničkom puškom.

U čast Dana ustanaka u Kninu je održano tradicionalno takmičenje za prelazni pehar i zastavicu družine »Boško Žunić«, u muškoj i ženskoj konkurenciji sudjelujućih ekipa iz Gospića, Zadra, Splita, Šibenika i Knina. Iako su pobijedili strijelci iz Gospića, Kninjani su se najuspješnije plasirali od ostalih učesnika iz Dalmacije.

Svoj najveći uspjeh postigli su strijelci iz Knina u takmičenju povodom proslave Dana mornarice, koje je održano na poligonu u Solinu. Sudjelovalo je više ekipa jadranskih strijelaca od Kopa do Kotora. Kninjani kao predstavnici šibenskog kotara, osvojili su prvo mjesto, postigavši 1.189 krugova i zasluženo dobili najljepši trofej, »Trofej Jadrana«, u prelazno vlasništvo, pored toga kristalni pokal u trajno vlasništvo, a Nataša Živković, članica kninske ekipe, kao najbolja ženska takmičarka za »Trofej Jadrana«, dobila je ručni sat.

Na skupštini strijelaca je još jednom odati priznanje pobjedničkoj ekipi »Trofej Jadrana«: Nataši Živković, Vukašinu Grčiću, Milanu Glumičiću, Ivici Krpanu i Braci Mariću. Također je odati priznanje zaslužnim članovima uprave Marku Gvozdenoviću i Mirku Vranješuu koji su

se mnogo brinuli za organizaciona i takmičarska pitanja tokom prošle godine.

Usvojen je plan rada za tekuću godinu i orijentacioni plan prihoda i rashoda. S obzirom na dosadašnje uspjehe članova organizacije, rad na omasovljenju streljaštva, nabavku nove opreme i planiranu izgradnju novog streljišta, skupština smatra opravdanim da se streljačkoj organizaciji kninske općine pruži veća materijalna i svaka druga pomoć od Kotarskog streljačkog odbora, Općinskog odbora Socijalističkog saveza i Fonda za fizičku kulturu komune.

Izabran je novi Općinski streljački odbor od 16 članova na čelu s dosadašnjim predsjednikom Markom Gvozdenovićem, i 9 delegata za Kotarsku streljačku konferenciju. (m)

CENTAR ZA UMJETNO OSJEMENJIVANJE PROŠIRUJE DJELATNOST

Centar za umjetno osjemenjivanje u Kninu djeluje već nekoliko godina. U tom razdoblju postignuti su rezultati kakvi se samo mogu poželjeti. Centar je za vrijeme petogodišnjeg rada osjemenio nekoliko desetaka tisuća krava na području Dalmacije i Like, a da i ne govorimo o ovacima. On je bez dvojbe odigrao značajnu ulogu u razvitku stočarstva na području Dalmacije, posebno šibenskog kotara. U prvoj godini Centar je osjemenio svega 235 krava, dok će ove godine, kako je predviđeno oploditi preko 14.000 krava i proizvesti oko 50.000 doza, što je dovoljno da se osjemeni preko 16.000 grla krava. Višak proizvedenih doza rastrit će se izvan Dalmacije, uglavnom na području Like i Bosne. Iako je brojka ovogodišnjeg osjemenjivanja prilično impozantna, ipak tim brojem još uvijek ne možemo u potpunosti biti zadovoljni, tim više kad se ima na umu činjenica da na području Dalmacije, zatim gospićkog kotara i još nekih dijelova Like ima preko 80.000 krava. Iako je Centar u Kninu jedina ustanova ovakve vrste u Dalmaciji i Lici, on iz objektivnih razloga ne može razviti svoje djelovanje u onoliko mjeri koliko bi prema realnim mogućnostima (smještaju, rasplodnim bilkovima i ostalim uvjetima) mogao pružiti. Naime, veliku prepreku u radu Centra predstavlja nedostatak financijskih sredstava.

Kako je on prešao kotarske okvire, to se ispostavilo kao problematično tko će i kako plaćati obavljene usluge i troškove koji će veći u ovoj godini doseći sumu od 22 milijuna dinara. Predstavnici Šibenika i Knina predložili su da svaki kotar snosi troškove u onoliko mjeri, koliko primi usluga.

Skradin mijenja lice

U sunčano februarsko poslijepodne našli smo se u mjestu na rijeci Krki. Debeli hlad, što ga pravi brijeg, već je bio prekrilo Skradin, koji se spremao na noćni početak. Na ulicama gotovo nikoga. Jedino je gore sa kose dopirala pjesma pastira iz Sonkovića, Bičina...

Hotel »Skradinski buk« ipak nije bio prazan. Nekoliko ljudi uglavnom u podmaklim godinama prelistavalo je novine. Jedan od njih dobaci konobaru: »Mac« karata, molim. Na uslugu nije se dugo čekalo. A kako i ne bi kad je to zaista rentabilan posao. Nedugo zatim i ostali »maci« stupili su u »akciju«. Gotovo svi stolovi bili su zauzeti, ponajviše mladim ljudima.

— Da li je uvijek ovako — upitao sam jednog ovdašnjeg poznanika, koji je inače zaposlen u Šibeniku. Nije mi ništa odgovorio nego je jedino slijegao ramenima. Da bi ipak »opravdao« svoje zemljake rekao je malo kasnije: — A šta ćete, ljudi se malo »zabavljaju« jer znate sutra je nedjelja. Pa tako se zabavljaju Skradinjani u ovim zimskim danima: na »briškulu« i »trešete«. Većina mještana to osuđuje, ali ima i takvih koji podržavaju tu »aktivnost«.

— Gdje ćemo večeras, upitao je mladić jednog prijatelja. Ovaj nije ništa rekao. I, zaista, treba se upitati gdje večer provesti u Skradinu. Osim kina »Krka« koje je samo životari, omladina se nema gdje zabaviti, provesti večer »ubiti« dosadu. Ples je pravi kuriozitet za njih. O priredbama da se i ne govori. Narodno kazalište u Šibeniku najradije gostuje u Skradinu, jer, zaista predstava u ovom mjestu prisustvu je toliko svijeta da je i sala mjesnog kina pretijesna. Zato možda nije ni čudo što stanovnici mjesta na rijeci Krki, ponajviše omladina, najradije posjećuju mjesni hotel. Jer, istini za volju, kulturno-zabavnom životu nema ni traga.

Slučajni došljak pomislio bi da je tako i na ostalim poljima društvene aktivnosti. Reklo bi se da turizam u Skradinu ne može živjeti. Međutim, nije tako. Skradinjani su na unapređenju turi-

POŠUMLJENO 50 HEKTARA NA SKRADINSKOJ OPĆINI

Na području skradinske općine ogoljele površine zemljišta sve se više zasađuje različitim sadnicama. U prošloj i početkom ove godine »Sumarija« iz Šibenika pošumila je u predjelu Bribirskih Mostina oko 50 hektara zemljišta, uglavnom četinjačkog brzog rasta, koja će se upotrebljavati u industrijske svrhe. Inače, pokusni teren koji je prije nekoliko godina zasađen na području ove općine četinjačama brzog rasta daje dobre rezultate. (r)

zma i turističke privrede općine to mnogo toga učinili. Prvi stranci upisani su u knjigu evidencije mjesnog hotela tek 1958. godine. I tada je ostvareno svega 700 noćenja, uglavnom zagrebačke djece koja su lještovala u Skradinu. Skradinjani su tada počeli vršiti adaptaciju zapuštenih zgrada. Preuredili su zatim i mjesni hotel, prepustili nekoliko zgrada poduzećima iz unutrašnjosti da ih restauriraju za vlastite potrebe. Jer, sredstva komune nisu dozvoljavala neki veći i značajniji pothvat. Zato su odgovorniji iz Narodnog odbora općine iznajmili i prostorije osnovne škole. Nekoliko stotina djece iz Zagreba i dačkog doma u Bjelovaru našlo je smještaj. I krenulo je. Rezultati koje su Skradinjani postigli u razvoju turizma više su nego zadovoljavajući. U prošloj godini oni su

ostvarili preko 30.000 noćenja, što je bez sumnje rezultat napora i zalaganja svih mještana, a ujedno i sigurna garancija, za novi, još veći uspjeh.

Skradinjani su izgradili novu plažu s kabinama, koja se ne bi stidjela ni jednog većeg mjesta. Zatim su asfaltirali mjesne ulice, i štošta drugo napravili što je vezano uz razvoj i unapređenje turizma. Koncem prošle godine mještani su počeli raditi na uređenju autokampa i on će uskoro biti dovršen. Izgradnja malog sportskog parka nalazi se u završnoj fazi.

Sve u svemu, Skradinjani su mnogo napravili da bi njihovo vuklo što veći broj gostiju.

Neki iz odgovornih krugova ističu da su već sada spremni za početak ovogodišnjih gostiju, što je svakako za pohvalu.

M. RADAK

Aktivnost žena Bukovice

Žene u općini Kistanje dale su tokom posljednje godine dana preko 12.000 radnih sati na izgradnji raznih objekata svoje općine. To je istaknuto u izvještaju na prvoj općinskoj konferenciji za aktivnost žena u Bukovici, gdje je bilo govora o jednogodišnjem radu žena općine Kistanje. U izvještaju se dalje kaže, da su žene dale preko 5000 dobrovoljnih radnih sati na izgradnji osnovne škole u Djevrškama, a isto toliko dale su i žene samo iz sela Varivoda na pripremi radovima za elektrifikaciju svog sela. Osim toga mnogo su se istakle žene i u izgradnji nove zdravstvene stanice u Kistanjama. Sličnu su aktivnost pokazale i žene iz Biovičina sela i Ervenika u prvim radovima za izgradnju svoje škole. U samim Kistanjama žene su pokazale značajnu aktivnost u poboljšanju opskrbe tržišta voćem i povrćem, pa na njihovu intervenciju sada tamo rađe tri voćarnice. Sad voće akciju i na tome da se otvori još jedna mesnica.

Diskusija na konferenciji istakla je, da usprkos velikoj aktivnosti, ženama Bukovice još nije priznato ono mjesto u društvu koje im pripada. Između ostalog, primijećeno je da žene nisu zastupljene u društvenom upravljanju. Sto više, ni jedna žena nije ušla u komisiju za radna mjesta, premda u Bukovici postoji veliki višak ženske radne snage koja traži zaposlenje.

Žene su znatan dio svoje diskusije posvetile i pitanju školovanja djece s područja Bukovice. Nova perspektiva školovanja djece otvara se puštanjem u sa-

obračaj željezničke pruge Knin—Kistanje.

Na kraju konferencije izabrano je predstavništvo od 17 članova i nadzorni odbor od tri člana. (BP)

OGLAS NA OGLASU

Već odavno sam imao namjeru da Vam napišem nekoliko rečenica o jednoj pojavi koja, po mom mišljenju, narušava estetski izgled našeg grada. Riječ je, naime, o oglasnim pločama. Njih u gradu ima, istina ne velik broj, i sve oglase i plakate trebalo bi lijepiti na njih. Međutim, tako ne biva. Pored toga što su te oglasne ploče u neredu, jer se stalno meće oglas na oglas, plakat preko plakata, a neki vise i po nekoliko mjeseci, uza sve to u posljednje se vrijeme nekalro uobičajilo da se po daskama podignutim ispred gradilišta novog Doma JNA lijepe razne objave. A to stvara veoma ružnu sliku. Nitko neće reći da to mjesto nije zgodno da se građanstvu nešto najavi, nitko to ne govori, samo je isto tako tačno da se u tom plakatiranju stvara jedan, pomalo i nepotreban nered. Pa eto, ako se već prešlo da se i na tom mjestu nešto oglašava, onda bi to trebalo činiti i s nekim marom: da bar koliko se može ta slika bude ugodnija. To-kada je već sada stanje takvo. A mišljenja smo da bi se time trebao pozabaviti i nadležni općinski organ i zabraniti da se po drvenoj ogradi gradilišta Doma JNA lijepe oglasi i plakati. O. R.

Zatonske perspektive

Nema u Zatonu velikih novosti, i ne događaju se velike stvari. Samo velika stvar može biti kada se izgradi ambulanta. A to su Zatonjani već učinili. Vanjski radovi su završeni, još malo samodoprinosa i dobrovoljnih sati i sve će biti gotovo. Uz stambene prostorije za liječnika tu su još sve potrebne nuze prostorije bez kojih on ne bi mogao raditi. Eto, kako izgleda, uskoro će i lijekar da dođe, a onda će već biti lakše, mnogo lakše, jer ne će trebati ići do Šibenika i za tako »nedužne« stvari kakva može biti zubobolja.

A da nije vrijednih mještana od svega toga ne bi ništa bilo. Ne bi ništa bilo ni od uljepšavanja Zatonu, na čemu se naročito u posljednje vrijeme mnogo radi. Ljudi su shvatili novo vrijeme i dobro znaju da i iz malih akcija može priteći koji dinar. Turizam, doduše, do sada nije bio tako poznat Zatonjanima, ali, stvar će u buduću i na tom polju krenuti na bolje. Već se stvaraju i neki planovi. Tako se planira na sadašnji zadrugi dom nadograditi još jedan kat i tu dobiti oko četrdesetak ležaja za turiste. To će se svakako učiniti, samo prvo treba da se ispita kakvi su temelji zadrugnog doma. Ako budu čvrsti, već uskoro bi se moglo početi nadogradnjom. A to će veoma dobro doći. Svakako i zbog veoma lijepo uređenog restorana u zadrugnom do-

mu, koji može odjednom primiti i stotinu osoba. I on je izgrađen isključivo zalaganjem samih mještana.

Za turizam, pored toga, ove sezone će se u kućnoj radinosti osigurati gotovo pedeset ležaja, što je za Zaton velika novost, jer se prije na to nije moglo ni pomisliti. Doduše, Zaton i nema nema neku veliku budućnost u turizmu, ali zacijelo ima ljudi koji vole baš tišinu kakvu im mogu pružiti mjesta poput Zatonu.

No, nešto u tom smislu ipak Zatonu nedostaje. A to je turističko društvo. Neke svojevremene pokrenute inicijative nisu donijele ploda. Možda i zato što sami Zatonjani i nisu mislili na turizam. A sada je drukčije. Pa kada je već tako trebalo bi i turističko društvo da se osnuje. Zaton je lijepo mjestance. I ima lijepo uređeno pristanište. I ljetnu baštu. Prije nekog vremena mještani su počeli prikupljanjem sredstava za nabavku glazbenih instrumenata. Jer i bez toga se ne može. Posjetiocima treba pružiti i malo zabave, bar ono najminimalnije, što se prema mogućnostima može.

U predjelu zvanom »Rsovača« Zatonjani planiraju podizanje vikend kućica. Samo i tu treba nekih sredstava i možda sve tako i neće lako ići. Zato oni očekuju da će im i mjerodavni faktori iz Šibenika dodijeliti neka sredstva. A, ruku na srce, Zaton

to i zaslužuje. Zaslužuju to njegovi sadašnji ljudi koji se mnogo trse i koji su mnogo učinili. Ali isto tako i oni drugi Zatonjani, oni kojih danas nema više živih, i koji su pali za današnje sretnije dane.

I mali pogoni za naša sela mogu značiti. Tako bar stvar stoji s pogonom šibenskog poduzeća »Dane Rončević«, koji je u Zatonu osnovan pred nepune dvije godine i koji zapošljava dvadesetak ljudi. Izrađuju se razne građevinsko-bravarske potrepštine, mnogo tražene. Pored toga, više od 250 Zatonjana radi u Šibeniku.

Zatonjani misle i na podizanje nove školske zgrade. Nadaju se da na nju neće trebati dugo čekati. Onda će i djeci i prosvjetnim radnicima biti mnogo lakše. A kada se već jednom izgradi nova školska zgrada, riješit će se i drugi problemi. Dobit će se prostorije za rad društvenih organizacija. One će tada još bolje raditi. Jer, ne treba zaboraviti, što god se u Zatonu učinilo za to velikim dijelom treba zahvaliti društvenim organizacijama, u prvom redu Socijalističkom savezu. Svakako važno mjesto zauzimaju i zborovi birača. Na njih ljudi dolaze u velikom broju, jer su tačke dnevnog reda uvijek značajne i aktuelne. Zborovi birača su se pokazali kao najpogodnija forma rada. Na njima je već više puta usvojen prijed-

log o raznim samodoprinosa, bez kojih se mnogo toga ne bi uspjelo uraditi.

Kulturno-zabavni život u ovim zimskim mjesecima nije bogat. Možda zato ima i jačih razloga, ali je činjenica da bi Zatonjani i ovdje mogli i morali učiniti mnogo više. Jer, Zaton ipak ima gotovo 1800 stanovnika, i oni su željni nešto da vide i da čuju. Da je to zbilja tako, da postoji veliki interes pokazuje i rad ogranka šibenskog Narodnog sveučilišta. U njegovoj organizaciji tamo se veoma često drže razna predavanja. Uz njih se daju i filmski žurnali.

Možda bi na tom području trebalo malo više da se angažira omladinska organizacija, jer konačno od nedostatka zabavnog života baš mladi imaju najviše šteta. Jer i plesovi su u Zatonu veoma rijetki. Možda će se i ovdje probiti led kada se nabave novi instrumenti. Samo, i bez toga se i do danas moglo mnogo više uraditi.

Eto, tako živi Zaton u ovim zimskim mjesecima. I više nego ikada od sada željno očekuje ljetu. Jer tada će jedna nova stvar — turizam — po prvi put polagati svoj ispit. Ako se bude sve dobro uradilo moglo bi se uspijeti, jer, ponavljamo, uvijek ima ljudi koji vole tišinu i netaknutu prirodu kakva je u Zatonu.

D. B.

Sa sastanka prosvjetnih radnika šibenske općine Nagrađivanje u prvom planu

Prošle subote u dvorani kina »20. april« održan je plenarni sastanak prosvjetnih radnika šibenske općine. Na tom skupu razglabalo se o aktualnim problemima u prosvjetnoj struci, u prvom redu o načinu kako da se što prije i što adekvatnije započne sa stimulativnijim nagrađivanjem prosvjetnih radnika. Pored toga iznesena je i analiza uspjeha škola na prvom polugodištu. Cjelokupni razvatak našeg društva nema sumnje da je nametnuo potrebu da se i u prosvjetnoj struci počne s uvođenjem suvremenijih, da kažemo adekvatnijih načina nagrađivanja. To se nameće i iz prostog razloga (koji ne mora biti jedini, a ni isključivi) da su prosvjetni radnici činas uglavnom dosta slabije plaćeni no radni ljudi drugih struka. U tom smislu na plenumu su iznesene i konkretne uporedbe, koje, sasvim je jasno, govore da je potrebno što se više može prići razmatranju puteva i načina kako da se uvede princip nagrađivanja prema radu i u škole.

Iskustva nekih drugih gradova, gdje se u tom smislu pošlo već dobro naprijed, veoma su pozitivna. Na području naše općine do sada se još ništa učinilo, za što, vjerovati je, ima i objektivnih razloga. Jer, prije svega, treba znati kako će se dijeliti i što se ima dijeliti. Dakle, sve ovisi od sredstava koja će stajati, da tako kažemo na raspolo-

ganju. Za sada i nije sasvim jasno odakle bi sve ta sredstva trebala namaknuti, pa naravno ni kolika će oni biti. A bez toga, mišljenja smo, i ne može se prići razradi nikakvih pravilnika o raspodjeli. Jer, čini nam se, da bi sve drugo ispalo kao »pravljenje računa bez krčmarac«. No, to u isti mah ne znači da se već sada, ili još prije, nije trebalo i ne treba pozabaviti i tim problemom. Ovaj plenum je zacijelo ukazao na važnost toga posla, pa se vjeruje da će se u narednom periodu u tom cilju nešto više i uraditi. Zasad, u to nema sumnje, nitko nije na čistu kako će to izgledati. Jer, da ponovimo, sve ovisi od sredstava s kojima će se raspolagati.

Na plenumu je bio iznesen i jedan primjer kako bi se vršilo bodovanje, dakle ocjenjivanje prosvjetnih radnika. Iz njega je vidljivo kolika bi pod navedenim uvjetima i traženjima i bila »plaća« prosvjetnog radnika. No, da se odmah kaže, ti budući pravilnici neće biti jer ne mogu biti uniformisani. Primanja svakog od prosvjetnih radnika ovisit će od mnogih komponenta, i subjektivnih i objektivnih. Možda

to najbolje ilustrira upravo taj profitani prijedlog, koji je naišao na veoma živo reagiranje auditorija.

Prema nekim proračunima, da bi se izravnala ili bar približila primanja u prosvjeti s drugim našim radnim ljudima, trebalo bi da se masa cjelokupnih primanja prema sadašnjim podveća sa otprilike 30 posto. Kako do tih sredstava doći, kako ih smoci, e, to je ono u čitavoj stvari najvažnije.

Da bi se ispitale sve te mogućnosti, plenum je odabrao četvoricu istaknutih prosvjetnih radnika da u kontaktu s organima NO općine ispituju sve mogućnosti kako bi se, na koji način i odakle, već dobro poznata, neminovno nameće, a to je: prosvjetnim radnicima treba poboljšati uslove života, treba ih tretirati kao pripadnike profesije koja predstavlja osnov društva, treba jednom riječju, pravilno shvatiti njihovu društvenu ulogu i značaj u našem socijalističkom kretanju naprijed.

(B)

Nekoliko priredaba u organizaciji Doma JNA

Ako je ijedna institucija nastojala unaprijediti kulturno-zabavni život u našem gradu, onda je to svakako Dom JNA. Dođuše, ne može se uvijek kazati da su sva gostovanja koja je Dom upričilo bila na nekoj zavidnoj visini, ali je činjenica da je dobrih priredbi u njegovoj organizaciji, bio velik broj. A što one znače za oskudan kulturno-zabavni život u našem gradu, mislimo da je svišnje i spominjati.

Prije nekoliko dana u organizaciji Doma JNA gostovao je u Šibeniku prvak beogradske opere Miroslav Cangelović, a u suradnji s Domom upričena je i izložba reprodukcije slika umjetnika renesanse. Te dvije priredbe bile su, bez sumnje, na visokom nivou.

No, uprava Doma nije stala na tome. Idućih dana ona će organizirati još nekoliko veoma zanimljivih gostovanja. Tako će 8. ožujka u našem gradu dati večer narodnih pjesama popularna Esma Redžepova, čije će izvođenje pratiti muzički sastav Todorjevića. Nešto kasnije, 15. i 16. o. mj. dat će se »Muzičko-revijalni spektakl«. Tom prilikom nastupit će poznati izvođači zabavne muzike Jasna Benedek, Ivica Serfezi, Beti Jurković i Vica Vukov. Pored njih nastupit će i pet manekenki, koje će u tri sata trajanja ove muzičke revije prikazati najnovije modele ženskih haljina. Kroz čitav tok ove izvedbe kreatori će pratiti veliki zabavni orkestar »Estrade« pod vodstvom Branka Bobinskog.

Potkraj mjeseca predviđeno je gostovanje Zagrebačke komedije koja će izvesti operetu »Poljubi me, Kato«. Također su u toku pregovori s jednom kazališnom

kućom za izvođenje opere »Trubadur« od G. Verdija.

(B)

USKORO KONCERT MUZIČKE ŠKOLE U ŠIBENIKU

Muzička škola će uskoro izvesti svoj prvi vokalo-instrumentalni koncert u ovoj godini. Za taj koncert vlada veliko zanimanje u našem gradu.

Odlaskom dosadašnjeg direktora Bruna Belamarića u mirovnu, za novog direktora Muzičke škole imenovan je Nikola Bašić.

(JV)

PREDAVANJA ZA SREDNJE ŠKOLE

Za dake srednjih škola Tribina mladih je organizirala kvalitetno predavanje »Dvije godine u nacističkim logorima smrti«, koje je bilo popraćeno originalnim fotografijama iz nacističkih logora. Predavanje je održano za učenike Učiteljske škole, Gimnazije, Industrijske, Ekonomske, Bolničke i Škole medicinskih sestara. Predavanje će se još održati za dake Škole učenika u Privredi, Trgovачke škole i za omladinu Tvornice elektrodruga i ferolegura, te tvornicu lakih metala »Boris Kidrič«. Predavač je drug Dean Tomislav. (JV)

MOZAIK

BRANKO MATIĆ U FILMU »KOZARA«

Naš poznati redatelj Veljko Bulajić počeo je sa snimanjem filma »Kozara«. Scenarij za taj film zajednički su napisali redatelj V. Bulajić i novinar Stevo Ostojić. U filmu će nastupiti veći broj eminentnih jugoslavenskih glumaca, a jednu od većih uloga dobio je i naš sugradanin glumac Branko Matić. Njemu ovo nije prvi susret s filmom, m kamerom, jer je već i do sada nastupio u nekoliko naših filmova, u »Bakonji fra Brni«, »Koti 905«, »Putnicima sa Splendida«, »Vlaku bez voznog reda« i nekim drugima.

NARODNO KAZALISTE GOSTovalo U SIVERIĆU

Prošlih dana uslijedilo je jedno od mnogih gostovanja koje ansambl šibenskog teatra upriličuje na području našeg kotara. Ovog puta šibenski kazališni umjetnici gostovali su u Siveriću izvevši popularnu komediju Branka Čopića »Vuk Bubalo«. S ovim komadom Narodno kazalište je već nekoliko puta gostovalo i komad je svugdje naišao na veoma dobar prijem. Tako je bilo i prilikom ovog posljednjeg gostovanja.

ŠIBENSKI TEATAR NA STERIJINOM POZORJU?

Sterijino pozorje, u neku ruku smotra najboljih jugoslavenskih ostvarenja na području kazališne umjetnosti, održava se i ove godine. Za tu prigodu prijavilo je svoje učestvovanje i šibensko Narodno kazalište. Prijavljene su dvije predstave: »Vuk Bubalo« i »Cirkus«. Zbog toga će 6. i 7. ovog mjeseca doći u naš grad posebna komisija Sterijinog pozorja i ocijeniti predstave. Od njihove ocjene ovisit će da li će i šibenski teatar učestvovati na ovim pozorišnim igrama.

-B-

Slabi rezultati aktiva SK prosvjetnih radnika Drniš

Prošlog petka u Drnišu je održan godišnji sastanak aktiva Saveza komunista prosvjetnih radnika u drniškoj općini. Razmatran su zadaci aktiva SK prosvjetnih radnika u svjetlu zaključaka III plenuma CK SKJ i CK SKH, a zatim je izabran novi sekretarijat aktiva.

Iako aktiv postoji već pet godina, a danas broji 55 članova, što znači da je svaki drugi prosvjetni radnik u drniškoj općini član Saveza komunista, aktiv je bio vrlo neaktivan i njegovo egzistiranje nije bilo zapaženo. Stoga na godišnjem sastanku i nije podnesen uobičajeni izvještaj o radu, nego je uvodnu riječ dao Ivica Pamuković, član sekretarijata Općinskog komiteta SKH.

Sve nedaće u prosvjeti drniške općine opravdavaju se u prvom redu objektivnim poteškoćama dok su subjektivne slabosti potisnute u drugi plan, o njima se raspravlja rijetko i individualno. Te slabosti proizlaze iz uskog gledanja na aktualne probleme. Nosioci pojedinih slabosti i nesređenih prilika u nekim nastavničkim kolektivima su često komunisti. Trebalo bi da ovaj sastanak proučava uzroke dosadašnjih slabosti i odredi zadatke prosvjetnih radnika komunista van nastavnog procesa.

Ivica Pamuković konstatira da su se mnogi prosvjetni radnici začahurili i pasivizirali, što je naročito došlo do izražaja prilikom predstava priredloga društvenog plana privrednog razvika komune po zborovima birača. Iako se većina zborova održavala u školskim zgradama, neki prosvjetni radnici na zborovima nisu prisustvovali. Da se prosvjetni radnici komunisti nedovoljno angažiraju na najaktuelnijim društvenim zadacima, najbolji je primjer u cjelini slab rad školskih odbora koji su izabrani na brzinu, površno, bez pune podrške prosvjetnih radnika koji su za njihov dobar rad i najočuvaniji.

Na kraju se drug Pamuković osvrnuo na godišnju skupštinu sindikalne podružnice prosvjetnih radnika koja je po ocjeni Općinskog komiteta SKH bila slaba, a diskusija pojedinaca neprikladna na što nije nitko reagirao. Završava upozorenjem

U izlozima knjižara

ZADARSKA REVIIJA BROJ 6

U izlogu naše knjižare može se vidjeti posljednji broj časopisa za književnost, nauku i kulturu, »Zadarska revija«, što ga izdaje Pododbor Matice hrvatske u Zadru. Časopis je grafički zadovoljavajuće opremljen. Kao ni prošli tako ni ovaj broj ne obiluje književnim prilozima.

Dr Ivan Ribar tiska svoj rad »Moji susreti s Titom i suradnja u Narodnooslobodilačkom frontu«. Mate Zorić objavljuje rad pod naslovom »Nikola Tommaseo i narodni preporod u Dalmaciji«. Poznati hrvatski spisatelj Nikola Šop objavljuje djelo »Pompejska balada«, kojemu je dao naziv satirično-fantastična drama, a Ružica Janović pjesmu »Sveta Perse i pastir«. Poznati književnik iz srednje generacije Slavko Mikolčević zastupljen je odlomkom iz romana »Trojanski konj«. Još pišu: I. Tartalja »Iz doba narodnog preporoda: Radanje ideje o »Matici Dalmatinskoj«, A. Muljačić: »Dostojevski i književna ostavština, A. Cesarac, Radovan Vidović piše o novijoj čakavskoj lirici, a H. Festini objavljuje rad »Bošković i spoznaji kao ljudskoj djelatnosti«.

M. KOMBOL: POVIJEST HRVATSKE KNJIŽEVNOSTI DO PREPORODA

To je jedna vrijedna knjiga. Napisao ju je jedan od naših najboljih poznavalaca književnosti — Mihovil Kربول. Ovo je drugo izdanje. Veoma korisno može poslužiti dacima, studentima, profesorima, a i svima onima koji se zanimaju za lijepu književnost. Stil je čist i veoma privlačan. Tu vrijednu knjigu izdala je Matica hrvatska u Zagrebu 1961. godine. Preporučujemo je našim čitaocima.

PREDAVANJE MILUTINA ČOLIĆA

Filmski kritičar »Politike« Milutin Čolić, član žirija prošlogodišnjeg festivala u Pulji, održao je u Kninu predavanje o temi »Osvrt na VIII festival jugoslavenskog igranog filma«, nakon čega je odgovarao na pitanja slušalaca. Predavanje je organizirao Dom JNA.

na sve češće i masovnije pojave »komercijalizacije« koja prodire u redove prosvjetnih radnika, a od nje ne ostaju imuni ni komunisti, a to zastuplja oštrinu idejne borbe i zamagljuje bistrotu realnog gledanja i objektivnog vrednovanja.

Diskusija je počela stidljivim uopćavanjima i pomavljanjem, poznatih činjenica da se na kraju zgusne na raspravljanje o pojedinim drastičnim slučajevima.

ANTE KASAP predlaže grananje aktiva po centralnim školama, osuđuje nezdrave odnose među prosvjetnim radnicima i sugerira objedinjavanje snaga na svim poljima kulturno - prosvjetnog rada. Grananje aktiva predlažu i ANTE TOMIĆ i JO-

SIP ZAGORAC. MIRKO VUKELIĆ ističe da novi oblici nagrađivanja u prosvjeti traži punu savjesnost i principijelnost. O situaciji u osnovnoj školi Gradac, koja je nastala zbog pomanjkanja kritičnosti među komunistima, govorili su SAVO JANJIC i FILIP MIKELIĆ. STANA CRNČEVIĆ, načelnik Odjela za društvene službe osvrće se na radnu disciplinu i zanemarivanje slobodnih aktivnosti i dodatno-obrazovnih djelatnosti u školama.

Poslije zaključene diskusije odlučuje se da bude jedan aktiv SK prosvjetnih radnika drniške općine sa posebnim odjeljenjima u Drinovicima, Gradcu, Sivencu, Unešiću i Drnišu, uz koji se priličuju i komunisti škola u Pakovu Selu i Tribounju. Za sekretara je izabran Mirko Vukelić, a za sekretarijat Ljubica Dvornik, Boro Pavlović, Ante Baković, Miće Perica i Josip Zagorac. (c)

Savjeti za kulturu i u općinama

Prošle subote održana je sjednica Savjeta za kulturu NO kotara. Toj proširenoj sjednici, pored članova Savjeta, prisustvovali su izaslanici svih općina s područja našeg kotara, te Miro Kuhač, predsjednik Kotarskog odbora SSRN. Tom prilikom razmatrana su neka veoma značajna pitanja s područja kulture.

Mnogobrojna i neriješena kulturna problematika iziskuje, nema sumnje, ulaganje velikih napora da se to područje društvenog života unaprijedi. To bi trebalo postići u prvom redu preko Savjeta za kulturu. Međutim, činjenica je da na području našeg kotara, osim Šibenika ni jedan NO općine nema svoj posebni Savjet za kulturu, već se svi problemi kulture rješavaju u okviru Savjeta za prosvjetu. Ta činjenica, naoko ne tako važna, velika je kočnica za unapređenje kulture, i to iz prostog razloga što su svugdje više manje, problemi prosvjete takvi da se njima na svim sjednicama neminovno mora dati prioritet. Iako se na dnevnim redovima sjednice nalaze i, da tako rečemo, kulturne tačke, one obično bivaju »predene« na brzinu, imajući to na umu, Savjet za kulturu NO kotara zauzeo je stajalište da bi bilo potrebno da se u svim općinama osnuju posebni savjeti za kulturu, ili u najmanju ruku komisije za kulturnu.

Problemi kulture, naravno, ne mogu se riješiti nekim čarobnim štapićem. Njihovo rješavanje ovisi u prvom redu o financijskim mogućnostima. Budući da u sadašnjoj fazi očigledno nedostaje tih materijalnih sredstava, prema najnovijim uputstvima prići će se osnivanju fondova za financiranje kulture. U tom smislu Savjet je i dao preporuku.

Pored toga, skup je raspravljao i o potrebi izrade općinskih petogodišnjih planova za razvika kulture. Kako se čini, na tome se do sada nije pošlo mnogo naprijed. Budući da je već za to i bilo vrijeme Savjet se suglasio da je potrebno odmah prići izradi takvih planova.

Na kraju se diskutiralo o gostovanjima šibenskog Narodnog kazališta na području kotara. Pošto kod naših ljudi u kotaru vlada veliko zanimanje za nastupe kazališnog ansambla preporučeno je, da nadležni organi u pojedinim komunama razmotre mogućnost boljih uvjeta za gostovanje Narodnog kazališta. Naime, bilo bi potrebno da se urede prikladne pozornice i osiguraju nova sredstva za ta gostovanja.

U okviru Narodnog sveučilišta osnovana

Pionirska tribina

Ovih je dana Narodno sveučilište u Šibeniku oformilo Pionirsku tribinu. Iako je Narodno sveučilište ustanova, koja se brine za obrazovanje odraslih, ono je naišlo za potrebu da razvije neke forme rada i za djecu od 7-14 godina. Zadatak je Pionirske tribine da na jednostavan, ali interesantan i zabavan način djeluje odgojno i obrazovno. Sadržaj njegov rada bit će raznovrstan. Uz kulturno-zabavni program održavat će se i kino-predstave, literarne večeri, izložbe, informacije o aktualnim događajima iz raznih oblasti, upriličit će se razna natjecanja u znanju itd.

Prvi saradnici Pionirske tribine bili su učenici II osnovne škole — Vježbovnice. Nastupili su grupno s temom: »Sedam svjetlinskih čudesa«. Bio je to doživljaj ne samo za njih, već i za njihove slušače. S mnogo slobode i sigurnosti, uz vješto rukovanje projekcijom Nenada Volfa, mladi predavači Jasna Gaćina, Veljko Go, mizelj, Zdravka Ivanda, Jasenka Marić, Radmila Morić, Mira Polić i Milena Vuletin iznijeli su svoja znanja o veebnim i divnim gredaninima koje su nastale po najtežim uvjetima ropstva. Bila su to zaista čuda za ono vrijeme i za onog čovjeka... rekla je na kraju pionirka Radmila. Ta svjetska, građevinska čuda ogledala su velikog ljudskog napora. Zbog njih su prestali mnogi ljudski životi, ali je po-

bijedila ljudska volja. Te građevine su nam dokaz moći čovjeka... U dvorani je za čitavo vrijeme predavanja vladala napregnuta pažnja, što je najbolje priznanje mladim predavačima, a ujedno i garancija da će za ovaj novi vid djelatnosti među šibenskim pionirima biti mnogo interesera.

M. ORLOVIĆ

UČENIČKA ZADRUGA

PROŠIRUJE DJELATNOST

U prošloj godini je u Osnovnoj školi u Skradinu formirana dječja zadruga, kojoj je cilj u prvom redu da upotpuni i unaprijedi pedagoško-tehničko znanje učenika. Odmah u početku članovi zadruge razvili su raznovrsnu aktivnost kod izrade raznih predmeta primijenjene umjetnosti (tapiserija, intarzija, raznih keramičkih i ukrasnih predmeta i slično). Zadruga je već proizvela veći broj plaketa, bareljefa za ukrašavanje vlastitih školskih prostorija. Predviđena je također izrada predmeta od gipsa, bronze i plastičnih masa.

Zadruga, nadalje, obavlja sve uslužne radove u mjestu i okolici, tako da je u neku ruku postala servis za sve. (r)

film

Strijelac u zelenom

ZAPADNO-NJEMAČKI FILM.

REŽIJA: JÜRGEN ROLAND.

Poslije »Crvenog kruga« ovo je drugi film iz serije njemačkih ekranizacija romana Edgara Wallace-a. To je dođuše klasična literatura kriminalnog žanra, ali za film danas prilično neinteresantna. Ne znamo što je Nijemce navelo na to, ali je sigurno da bi bilo interesantnije da su se uhvatili malo savremenijih djela ovog žanra, koja više odgovaraju savremenijoj kriminalologiji i sredstvima kojima se ona danas služi. To što je radnja postavljena u savremene inscenacijske okvire čini stvar još besmislenijom, a najsmješnije je nastojanje Nijemaca da budu tipični Englezi, što im, jasno, nikako ne uspijeva. Ako nam »Strijelac u zelenom« izgleda manje uspio od »Crvenog kruga«, to je vjerojatno samo za sluga interesantnije fabule samog romana, jer su sredstva i sposobnosti uloženi u jedan i drugi film isti. A nije isključeno da će nam treći, ako ga budemo gledali, izgledati još manje vrijedan.

Kartaga u plamenu

TALIJANSKO-FRANCUSKI FILM

REŽIJA: CARMINE GALLONE

Od starog Gallonea teško je bilo očekivati nešto bolje. Interesantno je koliko je historijskih filmova snimio ovaj režiser, a da ni u jednom nije postigao više od spektakla i to u najprofijnijem smislu te riječi. U ovom posljednjem je zaista sve podređeno efektu vizuelnog, za to su uloženi najveći napori, međutim i to vizuelno, spektakularno, sasvim je jeftino, a da i ne govorimo o historijskim neodgovarajućim kostimima, inscenacije i ostalom, a na to smo zapravo već odavno i navikli. Neuvjerljivost dramatičke isforsiranih sukoba o sjecaća i strasti aktera uklopljenih u historijska zbivanja Gallone je nastojao nadoknaditi inzistiranjem na krvavim scenama, naročito probadanja, koje su apsolutno neukusne i sasvim svišnje. Od zadnjih scena požara Kartage očekivali smo barem jači efekt, ali i on je izostao. Na kraju, ako smo već prisiljeni gledati ovakve tvorevine bez duha, smisla i vrijednosti, najdamo se da barem neće nitko iz njih učiti historiju.

-b-

gradske vijesti

Srijedom u 7

JAVNA TRIBINA
RADNIČKOG SVEUČILIŠTA

Srijeda, 7. III — PREGLED POSLJEDNJIH VANJSKO-POLITIČKIH DOGAĐAJA. Predavač: Milutin Milenković, urednik vanjsko-političke rubrike »Borbe«.

Srijeda, 14. III — AKTUELNI PRIVREDNI PROBLEMI. Predavač: Milan Bajec, urednik privredne rubrike »Borbe«. Dvorana Društvenog doma. Početak u 19 sati.

NARODNO KAZALIŠTE

7. III — Obrenović - Lebović: »CIRKUS«, predstava u čast Dana žena. Početak u 20 sati.

8. III — M. Misailović: »VRAGOLANKA NIJE ĐAVO«, gostovanje u Darnišu.

9. III — M. Misailović: »VRAGOLANKA NIJE ĐAVO«, za TLM »Boris Kčić«. Početak u 19 sati.

10. III — M. Misailović: »VRAGOLANKA NIJE ĐAVO«, Početak u 20 sati.

11. III — G. Figueiredo: »LISICA I GROZD«, Početak u 20 sati.

12. III — G. Figueiredo: »LISICA I GROZD«. Predstava za učenicke Gimnazije. Početak u 10.15 sati.

14. III — Obrenović - Lebović: »CIRKUS«. Predstava za Ekonomsku školu. Početak u 10.15 sati.

KINEMATOGRAFI

»TESLA«: premijera francuskog kinemaskop filma u boji »BABET IDE U RAT« (od 13. III)

»20. APRIL«: premijera domaćeg filma »PREKOBROJNA« (od 12. III)

Premijera njemačkog filma »TUDA ZENA« (od 13. do 14. III)

DEZURNE LJEKARNE

Do 9. III — I narodna — Ulica Božidara Petranovića.

Od 10.—16. III — II narodna — Ulica Bratstva i jedinstva.

MATIČNI URED

ROĐENI

Nikica, Jose i Antice Miljković; Boško, Nikole i Marije Puškar; Draženko, Petra i Tonke Vuletić; Damir, Vladimira i Slavke Piližota; Jagoda, Stanislava i Marije Pender; Miliivoj, Jose i Mande Tanfara; Siniša, Duse i Senke Sabić; Zivko, Mihajla i Ljubice Roca; Zeljko, Đurđa i Marije Vulinović-Zlatan; Nebojša, Dunat Jušte; Branka, Mirke i Ljubinke Relja; Zdenko, Dragana i Milice Mikulandrija; Mande, Tonka i Bosiljke Turčinov; Vesna, Josipa i Darinke Lučić; Vjekoslav, Zvonimira i Mare Gladović i Marina, Dunđić Katiće.

VJENČANI

Sarić Dume, motomehaničar — Vrandečić Franka, služben; Aras Antun, tokar — Grandeš Mladenka, službenik; Gojanović Paško, električar — Bijelić Mileva, frizerka; Antić Ante, radnik — Čobanov Svetinka, radnica; Curok Miroslav, brodovođa — Paškov Marija, domaćica; Mikuš Samuilov, pekar — Vrcić Janja, domaćica; Vrcić Jere, radnik — Vučić Milenka, domaćica i Mandić Jakov, radnik — Vatauk Milka, domaćica.

UMRLI

Minga Marko Jakova, star 9 dana; Baljkas Krste, star 76 godina, Skalabrin Antica, rod. Guberina, stara 69 godina i Božo Omašić, star 70 godina.

MALI OGLASNIK

HRASTOVE PILJENE DUŽICE 50 mm debljine, 1 m dužine, 8—15 cm širine, zdrave, suhe, oko 50 m3. Nudi na prodaju uz vrlo povoljnu cijenu.

»ŠIPAD — ŠIBENIK

PRODAJEM MOTORNI ČAMAC dužine 7,5 metara najnovijeg tipa s kabinom i salonom, bez motora, još ne porinut u more. Obratiti se na adresu: BOVANA KOVAČEVIĆA broj 3 Šibenik.

Mnogo problema u PTT saobraćaju

Nagli poslijeratni razvoj industrije i ostalih grana privredne djelatnosti nužno je zahtijevao modernizaciju PTT saobraćaja. Sve donedavno ova djelatnost uglavnom se odvijala preko prijetnih uređaja. Kako je taj problem u prošloj godini u izvjesnoj mjeri riješen, barem u Šibeniku, ostalo je pitanje kako riješiti problem dotrajalih i vrlo skućanih prostorija u ostalim mjestima kotara. Stanje je nešto povoljnije u većim općinskim centrima. U Darnišu je početkom ove godine završena nova poštanska zgrada, dok je za gradnju nove u Kninu raspisan natječaj, te se vjeruje da će uskoro Kninjani i ovo pitanje skinuti s dnevnog reda.

Stanje ipak najviše zabrinjava u gotovo svim većim turističkim centrima. Naročito veliku teškoću u obavljanju PTT saobraćaja imaju Betina, Pinovac, Krapanj i još neka mjesta, među kojima i Ružić u drniškoj i Plavno u kninskoj općini, koji još nemaju telefonsku vezu, iako njima gravitira velik broj mjesta. Ima mjesta u kojima su po-

štanske zgrade i uređaji toliko dotrajali da je u njima odvijanje PTT službe gotovo nemoguće. U Šibeniku današnje stanje također ne zadovoljava, naročito u ljetnim danima kada je velik priliv gostiju. Sadašnja poštanska zgrada ne može po prostoru zadovoljiti potrebe. Ipak novoosnovano PTT poduzeće mnogo je poboljšalo rad ove službe izgradnjom kabela u Šibeniku i novih automatskih uređaja kojima su zadovoljene potrebe grada, barem u zimskim danima.

Osim toga, radi se na uvođenju nove automatske teleprinterke centrale preko koje će se moći direktno imati pretplatnike u drugim gradovima u našoj zemlji. Također će se u ovoj godini instalirati visoko frekventni uređaji na liniji Šibenik—Tijesno i Šibenik—Darniš—Knin. Nadalje se namjerava postaviti novi UKV uređaj na liniji Šibenik—Split, kao i spajanje ove mreže s turističkim mjestima u priobalnom i otočnom predjelu našeg kotara. (r)

Više akcija u „Mjesecu čistoće“

Sanitarna inspekcija NO šibenske općine izradila je program prema kojem će se u mjesecu travnju prići akciji za unapređenje čistoće na javnim mjesti-

ma (uređenju parkova, dječjih igrališta, uklanjanju ruševina u starom dijelu grada i slično). Akcija će trajati čitav mjesec i u njoj će uzeti učesće preko 15 društvenih i političkih, javnih i komunalnih ustanova. Glavni pokretač ove akcije bit će Općinski odbor SSRN, koji će izvršiti pregled svih predjela u gradu, organizirati predavanja s područja higijene, vršiti raščišćavanje ruševina itd. Organizacija Crvenog križa i Općinskog sindikalnog vijeća organizirat će različita predavanja, prirediti izložbu higijenskog karaktera i obaviti ostalu propagandu, dok će Odjel za komunalne poslove Narodnog odbora općine izvršiti anketu među građanima o higijenskim nedostacima na javnim mjestima, organizirati različite akcije preko građevinskih poduzeća i slično.

Trgovačka Ugostiteljska komora i ostale ustanove brinut će se uglavnom o poboljšanju higijene u trgovačkim i ugostiteljskim radnjama i organizirati predavanja u radnim kolektivima i ustanovama. Treba napomenuti da je ovo prva akcija ovakve vrsti, ne samo na području našeg kotara nego i Dalmacije. (r)

Kažnjen zbog fizičkog napada

Prvi dio radnje odigrao se na zabavi električara valjda otuda i visoka napetost; drugi dio radnje odigrao se pred vratima DIT-a, treći u sobi br. 20 Suda. Epilog: U ime naroda! B. B., profesor — akademski građanin, proglašen je krivim i osuđen na 15 dana zatvora, uvjetno dvije godine, što je dana 11. II o. g. natio na bradi M. B. ozljedu dugačku 3—4 cm.

Vrijeme između subote i nedjelje između dana i noći. Popspani konobar utjeruje potraživanja posljednjim gostima. Gosti izlaze olakšanih džepova i otežanih glava, oklijevajući kamo će sada. Spavati im se ne da, a neke druge zabave više nema. B. B. sa svojim društvom ziveva od dosade, tražeći neku razonodu. Jednom iz njegova društva bijesne ideje u glavi koju i ostvari: uštipne djevojku, koja je bila u društvu svog mladića. Njena ruka opiše luk, zaustavivši se na obrazu agresora, no on ne ostaje dužan, uzvraća istom mjerom ta on je dobio čuška, dovruga! Poput klasičnog »deus ex machina« na scenu stupa prosvjetni radnik B. B. i presijeca gordijev čvor: »lagano uhvati djevojku za rever kaputa, odstranivši je da ne udara njegova prijatelja«. Lagano, sasna lagano, uhvatio je on djevojku, a nije on kriv, što se je ona pokorila nekakvom zakonu inercije, odlepršala 4—5 metara i udarila o zemlju.

Kad se je već morala pokoriti zakonima fizike, M. B. se je utekla zaštitu Krivičnog zakona. I Zakon je rekao svoje. Rekao je staru istinu »I nad popom ima popa«! (Z)

AKTIVNOST OMLADINE DANILA GORNJEG

Omladinska organizacija Danila Gornjeg, kojoj je ove godine dodijeljena prelazna zastavica Općinskog komiteta Narodne omladine Šibenik kao najboljoj omladinskoj organizaciji na općini, nastavila je i dalje uspješnim radom. Omladina je već organizirala jednu kulturno-zabavnu priredbu, a u nedjelju će se izvesti novo uvježbani dramski komadi, šaljivi skečevi i narodne pjesme. Osim toga omladina organizira redovito i zabavne večeri, a namjerava da održi i turnir u šahu. (JV)

S ekonomije na Ražinama Prve rajčice u svibnju

Dobra iskustva iz prošlogodišnje proizvodnje na povrtlarskoj ekonomiji Poljoprivredne stanice na Ražinama poslužit će i u buduću kao pravi put u rješavanju opskrbe šibenskog tržišta u vrijeme kada se osjeća nestašica povrća i voća. S obzirom da su izgrađeni tzv. visoki staklenci, prve količine ranih rajčica očekuju se na gradskoj tržnici već u mjesecu svibnju ove godine. Osim rajčica pojavit će se također krastavci i paprika. Zemljište na kojem su zasade povrtlarske kulture proširit će se od jednog na dva hektara. Iskorištavajući sve moguće kapacitete predviđa se da će na povrtlarskoj ekonomiji u toku ove godine biti proizvedeno oko 20 vagona raznog povrća, dakle mnogo više nego lanjske godine.

U ranoj proljetnoj proizvodnji predviđa se sedam vagona rajčica, vagon i po paprike, vagon krastavaca i pola vagona ostalog povrća, a u kasnoj jeseni bit će proizvedeno pet vagona rajčica, četiri vagona paprike i vagon zimske salate. Ukupna vrijednost ovogodišnje povrtlarske proizvodnje iznositi će 15 milijuna

na dinara. U Poljoprivrednoj stanici smatraju da će domaće tržište biti zadovoljeno i asortimanom i količinama.

Osim povrća na tržištu će se pojaviti i prve veće količine raznog voća. Pored stolnih sorti grožđa na prostoru od jednog hektara, u rastu će se nalaziti nekoliko tisuća stabala bresaka, trešanja, kajšija i drugog voća. Pristupit će se također pokusnom nasadu mandarina. Lokalni klimatski uvjeti pokazat će da li su prikladni za proizvodnju ove vrste južnog voća. Ukoliko dadu povoljne rezultate, onda će se proizvodnja mandarina proširiti na većem prostoru.

Ranije zacrtani plan proširenja ekonomije postepeno se ostvaruje. Do kraja ove godine ona će zauzimati prostor od oko pet hektara zemljišta. Dosadašnji rezultati zabilježeni u pokusnom periodu iznad su očekivanja. To će svakako još više zainteresirati mjerodavne organe u šibenskoj komuni da u daljnjoj perspektivi znatnije pomognu korisnu inicijativu koja je potekla od stručnjaka Poljoprivredne stanice. (J)

Skupština Dobrovoljnog vatrogasnog društva

Prostorije - akutan problem društva

Na godišnjoj skupštini Dobrovoljnog vatrogasnog društva, koja je održana u Šibeniku, ponovo je istaknut problem pomanjkanja prikladnih društvenih prostorija bez kojih, kako je u izvještaju istaknuto, nije moguće razviti stalni i sistematski rad sa članovima. Društvo danas broji 88 članova od kojih preko dvadeset sačinjavaju podmladak i pioniri. Iako ono raspolaže sa priličnim brojem stručnog kadra (osam oficira i deset podoficira) još uvijek odaziv članstva na tečajevima za ispitivanog vatrogasca nije zadovoljavajući. Inače u protekloj godini rješavani su razni problemi. Osim materijalnog stanja društva, koje je u 1961.

godini bilo znatno bolje, upravni odbor razmotrio je pitanje organiziranja tečaja za ispitivanog vatrogasca, zatim održavanje stručnih predavanja, probleme radne discipline i pripreme za nastup društva u raznim takmičenjima;

Izvještaj komandira društva dotakao se mnogih problema operativnih jedinica, od kojih je najbolje uspjeh zabilježilo odjeljenje podmlatka koje je na takmičenju za prvenstvo Dalmacije u Makarskoj osvojilo naslov prvaka. Pored problema sa sektora stručnog obrazovanja, u izvještaju je posebno istaknuta briga Dobrovoljnog vatrogasnog društva na organiziranju preventivne i radnim kolektivima. U prošloj godini članovi društva intervenirali su 43 puta. U požarima nastalim na ovom području spašene su velike materijalne vrijednosti. U spasavanju i movine najveću požrtvovnost pokazali su Stanko Bašić, Frane Milković, Paško Lambaša i Vladko Mandić.

Poslije diskusije u kojoj je sudjelovalo više članova ovog društva, izabran je novi upravni odbor od 13 i nadzorni odbor od tri lica. Isto tako izabrano je osam lica za delegate za kotarsku skupštinu organizacije vatrogasaca. (V)

Uspjeh Šibenika u susretu dalmatinskih gradova

Ne odveć originalna ideja Radio-televizije Zagreb naišla je na velik odaziv publike u oba grada i još jednom potvrdila nedostatak kulturno-zabavnog života kod nas. Ogromna masa gledalaca je opsjedala kazalište želeći pod svaku cijenu prodrijeti u gledalište, koje bijaše ispunjeno do posljednjeg mjesta (čak je i

orkestar pretvoren u gledalište), pa se mirne duše može ova pojeta odaziv proglasiti rekordnom u našem kazalištu.

Smotri kulturno-umjetničke aktivnosti Šibenik je bio osvojio dva boda više od Zadra (11:9), a na polju slikarstva šibenski i zadarski amateri podjednako su ocijenjeni, pa je svakom gradu pridodan po jedan bod. Slijedili su dueli u pjevanju, u kvizovima znanja, što je pobjednicima donosilo nove poene. U intervalima je svirao plesni orkestar Radiotelevizije Zagreb. Nastupili su i pjevači Marko Novosel i Vikica Brešen, Toni Leskovar i Duo Kvarner, a i humorista Lorenzo Perce — »Šjor Lorenzo«. Naročito buran aplauz izazvali su naši poznati imitatori limene glazbe, ikako na nastupu u Šibeniku, tako i u Zadru. Konačni rezultat susreta u Šibeniku bio je 19:13 u bodovima, pa su Šibenčani pošli u Zadar optimistički raspoloženi.

Veliki interes za filmove

Šibenčane iz godine u godinu sve više zanimaju filmovi. To je donekle i razumljivo, ako se ima na umu činjenica da naš grad svake godine dobiva blizu tisuću novih stanovnika. U toku prošle godine na 1901 predstava zabilježeno je 542.711 osoba, što je 30.000 više nego u prošloj godini. To znači da je svaki šibenčanin prosječno 21 put gledao kino predstavu, dok je svaku predstavu gledalo oko 280 osoba.

Inače, najposjećeniji film bio je »Kapetan Lesi«, a gledalo ga je više od 7.450 građana. Zatim slijedi američki film »Neki to vole vruće« s više od 7.220 posjetilaca, onda španjolski »Prodavačica ljubice« sa 7.000 posjetilaca, talijanski »Ne zaboravi me«, koji je gledalo 6.850 osoba, njemački »Grofica Marica« sa 6.000 posjetilaca itd.

Domaće filmove gledalo je svega 48.000 osoba, što je svakako premalo. Od stranih filmova najviše su zastupljeni američki i na njih otpada blizu 60 posto posjetilaca. Šibenčani, inače, najradije gledaju historijske filmove, zatim slijede muzički, onda zabavni i tek na posljednju dokumentarni, dok omladina ipak najradije gleda vestern filmove. (r)

Šport

Osnovane Jugoslavenske SPORTSKE IGRE

Predstavnici organizacija za fizičku kulturu koji su se sastali u Beogradu na poziv Jugoslavenskog saveza ovih organizacija složili su se da se osnuju Jugoslavenske sportske igre, koje bi trebalo organizirati već sljedeće godine, a zatim ih provoditi kao tradicionalno takmičenje svake četvrte godine. Ideju za osnivanje ovih igara dala su dva zagrebačka sportska novinara, Hrvoje Macanović i Mladen Delić, u jednoj emisiji Radio-Zagreba, objavljenoj posljednjeg dana prošle godine.

U načelu Jugoslavenske sportske igre treba da postanu zajednička manifestacija svih organizacija za fizičku kulturu i sastavni dio stalnih takmičenja ovih organizacija. Igre će biti završni rezultat sistematskog rada na podizanju fizičke kulture naših ljudi i prikaz kvaliteta koji je dostignut u tom radu. Takmičenje bi se provodilo od komuna preko kotara i republika do saveznog takmičenja, na kojem bi učestvovala reprezentacije republika, po istom sistemu po kojem različite zemlje učestvuju na olimpijskim igrama. Ovo bi takmičenje unekoliko podsjećalo na slična koja se pod imenom spartakijada ili regionalnih igara organiziraju i u drugim zemljama.

Ovo bi takmičenje, po zamisli inicijatora, bilo ujedno test za sportaše koji se pripremaju za učešće na olimpijskim igrama, jer bi se održavalo godinu dana prije olimpijskih igara, a uključivalo bi kompletan olimpijski program. Postoji i prijedlog da se u godini održavanja Jugoslavenskih sportskih igara ne održavaju državna prvenstva po kulturu (poput radničkih i seoskih sportskih igara, akcija koje provode sindikalne organizacije, vanarmijski vojni odgoj, omladinske organizacije i STO »Partizan«).

U načelu Jugoslavenske sportske igre treba da postanu zajednička manifestacija svih organizacija za fizičku kulturu i sastavni dio stalnih takmičenja ovih organizacija. Igre će biti završni rezultat sistematskog rada na podizanju fizičke kulture naših ljudi i prikaz kvaliteta koji je dostignut u tom radu. Takmičenje bi se provodilo od komuna preko kotara i republika do saveznog takmičenja, na kojem bi učestvovala reprezentacije republika, po istom sistemu po kojem različite zemlje učestvuju na olimpijskim igrama. Ovo bi takmičenje unekoliko podsjećalo na slična koja se pod imenom spartakijada ili regionalnih igara organiziraju i u drugim zemljama.

Smatra se da bi ovako velika manifestacija mogla u našoj zemlji da zainteresira širok krug omladine i sportaša uopće i kada postane tradicionalna da bude poluga k ostvarivanju sukcesivnog i sistematskog kada na podizanju sportaša, k organizaciono čvršćem radu na podizanju fizičke kulture naroda i o-masovljenju ovog pokreta u komunama. Zelja je da se u ovu akciju uključe sve pojedinačne manifestacije masovne fizičke

kulture.

Druge masovne manifestacije, poput Dana mladosti i drugih, koje bi zadržane u sadašnjem opsegu iz aspekta odgojnog djelovanja, a ubuduće bi služile i kao pokretači na masovno bavljenje fizičkom kulturom. U tom je smislu donesena i odluka da se narodne sportske značke ubuduće tretira kao legitimacija, zatim za učešće na Jugoslavenskim sportskim igrama i za registraciju članova sportskih organizacija.

Na završetku sastanka odlučeno je da se obrazuje jedna posebna komisija koja bi u zajednici sa Saveznim zavodom za fizičku kulturu pripremila prve Jugoslavenske sportske igre 1963. godine, a da se sistem masovnog takmičenja razmotri na jednom posebnom sastanku sa predstavnicima svih organizacija za fizičku kulturu.

SPORTSKI SUSRETI IZMEĐU GRADOVA ZADRA I ŠIBENIKA

U okviru susreta Zadar—Šibenik, što su ga organizirali Radio i televizija Zagreb i Radnička kulturno-prosvjetna zajednica Hrvatske, održani su sportski susreti u streljaštvu, stolnom tenisu, odbojki, rukometu i šahu. Prvi susret odigran je u Zadru, a uzvratni u Šibeniku. Šibenčani su u Zadru pobijedili u streljaštvu sa 466:463, u stolnom tenisu 5:4, a u šahu 7:3. U takmičenju ekipa u odbojki i rukometu Zadranli su bili bolji. Oni su pobijedili u odbojki sa rezultatom 3:1, a u rukometu sa 16:6.

U uzvratnim susretima Zadar je pobijedio u streljaštvu sa 466:451 i u odbojki sa 3:1. U rukometu su ekipe gradova igrane neriješeno 8:8, dok je Šibenik bio bolji u stolnom tenisu pobijedivši Zadar sa 5:0. U šahovskom susretu rezultat je do prekida glasio 3:2 u korist Šibenika. Nekoliko prekinutih partija poslano je na analizu šahovskom savezu Hrvatske. (J)

ka i u 15. minuti Rošini isjednačuje. Nije se dugo čekalo i Šiška je doveo »Polet« u vodstvo. Par minuta prije završetka poluvremena domaći izjednačuju. Drugo poluvrijeme domaći igraju niz vjatar i tek dvije minute prije kraja uspjelo je domaćima povisiti rezultat. Utakmica je bila živa i fer. Golove za domaće postigli su Parat 2 i Grubić, a za goste Rošini i Šiška.

Kod »Šibenika« su se naročito isticali Ijadica, Zambata i Parat, a kod »Poleta« najbolji su bili A. Grgas, Rošini, Ležaja i Benavrikić. (JA)

Šibenska podsavezna nogometna liga Bez promjena na čelu

DOŠK — METALAC 7:0 (4:0)

Igrano na Podvornici po vjetrovitom vremenu. Gledalaca oko 400. Sudac Miro Črnogaca (Šibenik), Strijelci: Živković 3, T. Nakić 2, Kovačević i M. Ožegović po 1.

DOŠK: Čunčević — T. Ožegović, Vukušić — Kravar, M. Nakić, M. Ožegović — Bjeđević, Živković, T. Nakić, Kovačević, Ille.

METALAC: Sušan — T. Nakić, Guberina — Maksimilijano- -vić, Brajković, Runjić — Božičkov, Čeko, A. Ninić, Zonja, Perak.

Mladi Nakić je u 11. minuti iz zakreta oštro tukao u lijevu u-gao ispod palog vratara i doveo domaći tim u zasluženno vodstvo. Poslije pola sata igre Kovačević je sa 17 metara jakim udarcem u desni gornji ugao iznenadno i na- -baše dobrog Sušnja. Tredji je zgoditak postigao T. Nakić iz slobodnog udarca sa 16 metara. Zgoditkom iz solo-prodora Živković se prvi put upisao u listu strijelaca.

Do kraja prvog poluvremena razigrana navala DOŠK-a pruža priliku da se vratari gostiju istaknu.

Svoju seriju golova nastavio je Živković najprije u 7. minuti drugog poluvremena udarcem iz blizine, a u 25. minuti postigao je svoj het-trik. U drugom poluvremenu DOŠK nije iskoristio jedanaesterac. Živković je iz prvog udarca postigao gol, ali pošto je jedan igrač utrčao u šesnaesterac prije vremena, to je taj zgoditak sudac opravdano poništio. U ponovljenom udarcu, Sušan je »pročitao« Živkovićevu namjenu i u efektivnom padu izbacio loptu u kornjer. Konačni rezultat postigao je M. Ožegović na dobro dodanu loptu od Bjeđevića.

Kod DOŠK-a su najbolji bili braća Nakić i S. Kravar, a kod Metalca vratari Sušan.

Sudac Miro Črnogaca uz vrlo dobru asistenciju B. Bolanče i A. Petrića obavio je svoj zadatak bez greške. (c)

ŠIBENIK II — POLET 3:2 (2:2)

U nedjelju je na stadionu »Rade Končara« odigrano prvenstveno utakmica u okviru Šibenskog nogometnog podsaveza između Šibenika II i Poleta iz Zablaca.

Šibenik je pobijedio rezultatom 3:2 (2:2). Sudio je Dunjić s manjim greškama. Gledalaca oko 200.

Po vrlo jakim jugu i raskvarenom terenu utakmica je započela napadima domaćih. U drugoj minuti, iako su gosti igrali niz vjatar, Parat je doveo »Šibenika« u vodstvo.

Zatim se gosti središu i počinju napadima na vrata »Šibenika«

RUDAR—TLM 4:0 (2:0)

U prvenstvenom susretu koji je odigran u Siveriću pred oko 300 gledalaca domaći »Rudar« pobijedio je ekipu TLM sa 4:0. Golove su postigli Mileta i Cosić po dva. Sudio je vrlo dobro Z. Belamarić.

POŽAR—DINARA 1:2 (0:1)

Knjska »Dinara« je pobijedila domaćeg »Požara«, sa 2:1. Golovi su postigli Bjeđev i Miljevac za »Dinaru«, a Njeđić za »Požar«. Pred oko 200 gledalaca susret je autoritativno vodio Bašić iz Šibenika.

T A B L I C A

DOŠK	8	7	0	1	24	9	14
Rudar	8	6	1	1	23	10	13
Dinara	8	6	0	2	24	13	12
Polet	7	4	0	3	15	20	8
Metalac	8	2	1	5	14	27	5
Aluminij	7	1	2	4	11	16	4
TLM	8	1	1	6	9	18	3
Požar	8	1	1	6	12	25	3
Šibenik II	6	5	0	1	22	9	10

UPRAVNI ODBOR
TVORNICIJE ELEKTRODA I FEROLEGURA U ŠIBENIKU
r a s p i s u j e

natječaj

za radna mjesta

1. SEF KNJIGOVODSTVA KAPITALNE IZGRADNJE
2. SEF MENJE
3. POMOĆNIK SEFA MAŠINSKE OPERATIVE

U v j e t i :

1. Diplomirani ekonomista sa 3 godine prakse ili srednja stručna sprema sa 15 godina prakse na rukovodnim mjestima u računovodstvu
2. Visokokvalificirani ugostiteljski radnik sa 6 godina prakse u struci
3. Tehničar mašinskog ili elektro smjera.

Dohodak po Pravilniku o osobnim dohocima. Rok natječaja do popunjenja radnih mjesta. Ponude slati na Sekretarijat Tvornice elektroda i ferolegura Šibenik.

Naša priča

Čika Mika i prelci

Upadljivo malen ali razvijen čovjek pedesetih godina pojavio se jednog novembarskog dana 1941. u našem partizanskom odredu, tamo pod Velebitom. Na glavi je imao domobranksku kapu s petokrakom zvijezdom na njoj, a o ramenu karabin koji mu je svojim kundakom dopirao do ispod koljena. Rekoše jednostavno da se zove Čika Mika, da je stari revolucionar, po zanimanju soboslikar i da je svoj dotadašnji život proveo uglavnom u Zagrebu. Karakterističan je bio i po tome što je nosio prilično debele naočare ispod kojih su čudno svjetlucale žive plave oči. Činilo se, kao da su te oči mogle sve odjednom vidjeti i otkriti. Već drugog dana došlijak počeo s političkim časovima. Postade politički delegat voda.

To je masovnik, to je propagandist, to je agitator, govorili smo, diveći mu se. Predavanja iz oblasti borbenog i komunističkog vaspitanja bile su mu prve i osnovne teme. Umio je da objašnjava jasno, popularno i sugestivno u isto vrijeme, pronalazeći i odgovarajuće primjere, tako da ga je čovjek slušao i optijao se njegovim pričanjem. Pri tome je pravio razne grimase, skladno gestikulirao rukama i pravio pokrete tijelom, da mu ni najbolji glumac ne bi mogao biti premac. Uopće bio je veoma simpatičan. Postao je brzo popularan i omiljen kod svih.

Čika Mika je iznad svega mrzio nedisciplinu, ništa manje od zastarjelih i neukusnih običaja koje je također žestoko šibao i napadao. U tom pogledu s dvojicom partizana svoga voda riješi da se obračuna. Bili su to Lav i Mile, momci koji bi svaki slobodni trenutak iskoristili da klisnu nekuda djevojkama, naročito noću. A njega, Čika Miku, to je strašno nerviralo. Zašto da ga ne slušaju... On smisli plan kako da ih urazumi.

— Ti druže Mile i ti druže Lave, — obrati im se on, praveći raspored za stražu i noćno patroliranje, — vi ćete sada u patrolu. Običi ćete sve tamo do Klise i izviditi cto teren. Najjači ste po snazi u ovom našem vodu i najlakše ćete se probijati kroz ovaj duboki snijeg. Noć je potom pred vama pa ćete se odmoriti.

U sebi Čika Mika zaključio je da im poslije tog patroliranja neće biti do prela i djevojaka. Jer, to je neshvatljivo običaj tamošnjih momaka, neshvatljivo u vrijeme borbe, u vrijeme rata, kada se mora misliti o ozbiljnijim stvarima, a ne o djevojkama i zabavi. Kako to može da ide uporedo s proljevanjem krvi, govorio je Mika u svojim besjedama. Ići u prelo, kradomice, ne tražeći odobrenje od starješina, znači i disciplinu kršiti.

Lav i Mile su izvršili zadatak, vratili se, večerali, a onda, čim se smrklo opet su nestali. Otišli su na prelo, utvrdi vodni delegat kada uđe u sjenik da pogleda da li su svi borci na svome mjestu. Ove dvojice nije bilo u onom uglu gdje

je bilo smješteno sitno sijeno za ovce. A nema ih ni tamo gdje miriše djetelina. Čika Mika se uozbilji.

— Drugovi, večeras mijenjamo znakove raspoznavanja...

Bio je to također dio plana političkog delegata, koji se sada i sam uputi na večeru da bi potom lično stao na stražu. »Pokazat ću ja njima... Provest će se lijepo ti zakleti prelci... Ne znaju nove znakove raspoznavanja... Eh, kako li će se osjećati kad ih sačekam, pa viknem poslije zaustavljanja: »kiša«, a oni neće znati da je odziv: »pada«... Lezi, inače pucaš! Lezi, diži se!... Lezi i ne mrdaj!... Neka se junaci opamete, Pola sata ću ih držati potruške na snijegu. Onda neka mi pridru... »A ha, to ste vi, ptičice noćne... Prelci, je li?... Svijest, disciplina, partizani, borci za napredne stvari... Lijepo, lijepo drugovi mladi«.

Lomeći parče pogače i srčuć kiselo mlijeko koje je kod starog Maniše bilo najbolje, Čika Mika se smješkao, mrdao glavom i namigivao, pa i prijetio. Zamisljao je kako će to zaista ovima biti dobra pouka i kako će ih sutradan pred vodom da »riba«. Radostan zbog toga ode kao na krilima da smijeni stražara u prtini, dvadesetak korakaja podalje od bunara, pored koga je bila straža i pokraj koga je vodila prtina za sjenaru. Tu će ih sačekati.

Došli su i ponoćni časovi. Ali Lav i Mile još ne dolaze. Surova čika zima steže sve jače. Vlada grobna tišina. Osim pucketanja granja od silne stude iinja koje pada s drveta ispod koga je Čika Mika — nema nikakvih šumova. Nema prelaca. »Ali, doći ćete vi, doći«, vrta Čika Mika glavom i cupka da se malo zagrije. »Uhvatiću ja vas, pa makar ovdje do dana bio«.

Počela je i zora da puca. Mile i Lave još nema. »Gle, gle, pa oni po cijelu noć ne dolaze... A, šta da smo morali nekuda na zadatak, da smo imali pokret?...« Svašta je politički rukovodilac voda razmišljao, svašta u svojoj glavi kombinirao, kako da ih dotjera u red i u tom — prestražarčio cijelu noć.

Vod partizana se već počeo buditi. Čika Mika je čuo razgovor u sjenari. Ljut, premrzao, napustio je konačno stražarsko mjesto i uputio se polako, troje i pognute glave drugovima. Ulazeći u sjenaru stao je na pragu kao ukopan. Ugledao je Milu i Lave. Oni su već spremni, opasani, stoje i puše.

— Staaa!?!... Vi ste tu! — zgrnuo se.

— Jesmo, Čika Miko. Ovdje smo, a gdje bi smo bili?...

Čika Mika ne otkri svoga plana. Ne znađe prosto što da im kaže. Postoja još malo, jedva primjetno klimajući glavom i onda ode. Ode svome domaćinu Maniši, na doručak. I tek oko podne bi jasno svima šta se zbio. Mile i Lav ušli u sjenaru kada je čika Mika večerao.

Milan TREŠNJIC

Poraz iz autogola

SPLIT—ŠIBENIK 1:0 (0:0)

U nedjelju je u Splitu odigrana uzvratna prijateljska utakmica između »Split« i »Šibenika«. Pobijedio je »Split« s rezultatom od 1:0. Zgoditak je postigao srednji pomagač »Šibenika« Geić. Susret je pred oko 1.000 gledalaca dobro vodio Petrošić iz Splita.

U prvom poluvremenu igra je bila dosta dobra. Lopta se brzo prenosila s jedne strane na drugu. Navale su imale dosta prilika za postizavanje zgoditaka, ali nesnalazljivost navalnih igrača je i ovog puta došla do izražaja. Drugi dio utakmice protekao je u nadmoćnosti domaćih koji su imali dvije stopototne šanse, ali Pleško i Kraljević nisu mogli savladati vratara Rančića. U 55. minuti srednji pomagač »Šibenika« Geić u namjeri da svom vrataru vrati loptu, on je pogodio vlastitu mrežu.

»Šibenik« je nastupio u sastavu: Rančić, Cvitanović (Jelenković), Zaja, Marenić, Geić, Dujić, Stošić, Miljević, Orošnjak, Aralica, Friganović (Rora).

Žena i dom Topla pića

šećer otopi, pa ulijemo još oko decilitar i pol sherry brandya. Po mogućnosti stavimo u svaku čašu koju višnju ili trešnju iz alkohola, nadolijemo vrućim punchom i poslužimo. Grog sa medom. U svaku čašu stavimo žlicu meda (po mogućnosti ne gustog) 2 likerske čašice konjaka i plošku limuna, pa čašu dopunimo s kipućom vodom. Grog na američki način. U ugrijanu čašu za punch stavi-

Nov način uplate budžetima

(Nastavak sa 2. strane)

čikjima je mjesto prebivališta razbacano po gotovo cijeloj zemlji. Veliku korist od prelijevanja dohotka, tj. povećanja budžetskih sredstava nesumnjivo ima općina Tijesno. Ona će od drugih komuna dobiti 36 milijuna dinara, a njma će isplatiti svega 1 milijun 900 tisuća dinara. Tako Tijesno »vlasnik« velikih finansijskih problema i malog budžeta, sada dolazi u priliku da rješava probleme budžetske potrošnje i da se što prije izvuče iz relativne nerazvijenosti. Općina Vodiće ne duguje drugim komunama ni dinara, a njoj su druge dužne 16 milijuna i 600 tisuća dinara. Uslijed izmjene Zakona o budžetima i financiranja samostalnim ustanovama kotaru Šibenik kao cjelini smanjeno je učešće u prihodima iz zajedničkih izvora prihoda za 8,2 posto u odnosu na

1961. godinu što ukupno iznosi 217 milijuna dinara. Daljnom raspojedalom između kotara i općina koje će Narodni odbor kotara prepisati svojom odlukom, prelijevanje doprinosa budžetima iz osobnih dohodaka, u svojim bilancama, prema već izradenom prijedlogu, korigira se dosadašnje učešće, odnosno smanjuje se dotacije općinama Kistanje 41,5 milijuna dinara na 28 milijuna, Skradinu od 37,4 milijuna na 10 i Vodićama od 15,6 na 6 milijuna dinara. Znači da se ukupna dotacija iz kotarskog budžeta smanjuje od 223 milijuna dinara, prema prijedlogu nacrtu odbiše, na 100 milijuna dinara. Ovo dolazi od tuda što sredstva privredno nerazvijenih komuna novim obračunom po mjestu stanovanja postaju veća prelijevanjem iz privredno razvijenih komuna kao što su Šibenik i Knin.

M. Orlović

natječaj

za popunjavanje radnog mjesta u tajništvu I stambene zajednice u Šibeniku

TAJNIKA stambene zajednice

Uslovi: visoka ili viša stručna sprema, s najmanje 5 godina prakse, ili srednja stručna sprema s najmanje 10 godina prakse. Uz molbu dostaviti kratku biografiju o dosadašnjem kretanju u službi. Plaća prema pravilniku o sistematizaciji radnih mjesta u tajništvu. Rok prijave 15 dana po objavljivanju natječaja.